

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 148. szám
1940. július 5., péntek

Felölts-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Lemondott a Tatarescu-kormány, Ion Gigurtu az új miniszterelnök

**Királyi dekrétum az új kormány tagjainak kinevezéséről —
HANS OTTO ROTH az új kisebbségi miniszter
Az udvarnagyi hivatal jelentése a kormány-változással
kapcsolatos eseményekről**

Bucuresti. (Rador.) Az udvarnagyi hivatal július 4-éről kelt 38-as számú közleménye:

1. Ma reggel 9 órakor TATARESCU Gheorghe miniszterelnök, királyi tanácsos megjelent Őfelsége előtt és betérjlesztette a kormány lemondását.
2. Ma délelőtt 10 órakor Őfelsége megbízta Ion GIGURTU mérnököt az új kormány megalakításával.
3. Ma délután 13 óra 30 perckor Őfelsége fogadta Constantin I. BRATIANUT és Iuliu MANIUT.
4. Délután 15 órakor Ion GIGURTU mérnök, miniszterelnök és kormányának tagjai letették az esküt Őfelsége kezébe.

ULEA OCTAV,

a főudvarnagyi hivatal igazgatója.

Az új kormány tagjainak névsora

Az új kormány tagjait Őfelsége a következő dekrétummal nevezte ki:

CAROL II.

Isten kegyelméből és a nemzet akaratából Románia királya, minden jelenlévőnek és eljövendőnek egészséggel!

A 2300. számú, július 4-éről kelt dekrétum és az alkotmány 46-ik szakasza alapján, elhatározom:

1. MIHAIL Gheorghe királyi szárnysegéd tábornokot miniszterelnök-helyettesé kinevezem.
2. Kinevezem miniszterekké és államtitkárokká a következőket:
MANOILESCU Mihail mérnököt külügyminiszterré,
Stan CHITESCUT munkaügyi miniszterré,
I. MACOVEI mérnök vezérfelügyelőt közlekedési, közmunkaügyi miniszterré és a CFR vezérigazgatójává.

LEON Gheorghe professzort nemzetgazdasági miniszterré, aki a pénzügyminisztériumot és az uradalmak minisztériumát és a külkereskedelmi minisztériumot is el látja.

- David POPESCU tábornokot belügyminiszterré,
NICULESCU Constantin tábornokot hadügyminiszterré,
Nicolae PAIS tengernagyot tengerészeti és légügyi miniszterré,
Horia SIMA professzort székelyi és kultuszminiszterré,
I. GOMOIU professzort egészségügyi és népjóléti miniszterré,
Nichifor CRAINIC professzort propagandaügyi miniszterré,
Hans Otto ROTH dr.-t kisebbségi miniszterré,
CARACOSTEA Dumitru professzort nemzetnevelési miniszterré,
I. V. GRUIAT igazságügyminiszterré,
Vasile NOVEANU dr.-t állami javak és leltár miniszterré,
PRIBOIANU Mihail hadfelszerelési miniszterré,
STOICA Vasile meghatalmazott minisztert propagandaügyi alminiszterré,
I. V. ENESCU mérnököt pénzügyminisztériumi államtitkárrá,
D. V. TONI professzort nemzetnevelésügyi államtitkárrá,
Achille DICULESCU hadosztály-tábornokot, a tengerészeti és légügyi minisztérium államtitkárává.

- Ion I. SIMIONESCU dr.-t az egészségügyi és népjóléti minisztérium államtitkárává,
Petre LOGADI-t belügyi államtitkárrá,
BIDIANU Augustint pénzügyi államtitkárrá,
CRETU Napoleont nemzetnevelésügyi államtitkárrá,
NEMOIANU Petret földművelésügyi államtitkárrá,
STRAT Gheorghet közgazdasági államtitkárrá,
TOPCIU Dimitrut földművelésügyi és uradalmi minisztériumi államtitkárrá.
3. Miniszterelnököt bízom meg jelen dekrétumom végrehajtásával.

Bucuresti, 1940. július 4-én.

CAROL

Ion I. GIGURTU mérnök,
miniszterelnök

Gigurtu a Nemzet Pártjának új vezérkari főnöke is

Bucurestiből jelent a Rador: A Nemzet Pártjának főparancsnoksága 5-ös számú rendelete értelmében Ernest URDARIANU, mint egyszerű tag folytatja működését. A párt vezérkari főnökévé Ion GIGURTU-t nevezték ki.

Abból az alkalomból, hogy Ernest Urdarianu, a Nemzet Pártjának volt vezérkari főnöke viszályos megbízatásától és helyét Ion Gigurtu foglalta el a következő nyilatkozatot tette:
— Tekintettel arra, hogy olyan fontos megbízatást vállaltam, aminek következtében nem tudnám minden erőmet a párt szolgálatába állítani, mint egyszerű közkatona kívánok a pártban működni. Sikert kívánok a párt új vezérkari főnökének és teljes szívből kívánom: Éljen a király, éljen a nacionálista Románia! Egészséggel!

Minisztertanács

Bucuresti. Csütörtök este 19 órakor Ion Gigurtu miniszterelnök, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke elnökletével megtartotta első minisztertanácsát az új kormány. Ezen lefektették a kormány programjának irányvonalait, melyet pénteken hoznak az ország tudomására. A minisztertanács 21 órakor ért véget.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó felhívása

A beszarábiai és bukovinai menekültek segélyezésével kapcsolatban Marta dr., Temestartomány királyi helytartója a hatáskörébe tartozó hatóságokhoz és a nagyközönséghez a következő felhívást intézte:

— Beszarabia és Bukovina északi részének elvesztése a haza minden hű fiát fájdalommal tölti el. Román testvérek és az ország lojális polgárai a bujdosás útjára kerültek, azzal az erős meggyőződéssel, hogy a mi, mindnyájunk segítségére vannak, férfiasággal és lemondással viselve a jelen idők mosohaságát.

— E történelmi valóságokkal szemben a haza külföldi parancsoló erejű törvény és az önzetlenség érzése önmagától kell, hogy megszólaljon. Annak érdekében, hogy az új otthon keresők gondjait eljűzzük, igyekezzünk melegséggel felajánlani a mi otthonunkat és a hatóságok, jótékony egyesületek és jószándéku emberek harmonikus együttműködésével, minden erőnkkel segítsünk segítségükre.

— Nem kétekedem, hogy ugyanazoktól az érzelmektől vagytok áthatva és ezért meleg felhívással fordulok a falusi és városi közigazgatást hatóságokhoz, hogy folyamodjanak a menekültek segélyezésére. Ebből a célból a falvak és városok vezetősége gyűjtést rendez. A felfektetett leveken és a gyűjtéseken összegyűjtött összegekről jegyzőkönyvet kell készíteni és az összegek további intézkedésig a falvak és városok vezetőségénél maradnak letétben.

A nemes cél érdekében 1 leutól felfelé minden összeget el kell fogadni. A falvak és városok vezetősége a nagyobb összeget adományozóknak nyugtát bocsáthat ki és jegyzőket fektethet fel az adományozókról. Az adományozók nevei a tartományi és a városi hivatalos közlönyökben megjelennék.

Sidorovici rádióbeszéde

Bucuresti. Sidorovici Teofil, a Szeja Tárii parancsnoka csütörtök este a rádióban a következő beszédet mondotta:

— Az az idő jött el, — mondotta — amikor az elmondott, vagy a leirt szó csak akkor kapja meg igazi értékét, ha tetté érik és ahol minden gondolat a haza szent érdekében születik. Engedjék meg nekem hallgatóim, hogy mint a mi drága Bukovinánk szülőföldjére beszéljek önökhöz, mert az én lelkem is elveszett azon a földön, amely elszakadt a nemzet testétől. A fájdalom azonban a lelkeknek még erősebb kellékké alakozott. A lelkünkben a fájdalom mellett nem szabad elernyesző keserűségnek urrál lennie, hanem számot kell vetnünk a múlt hibáival és a még esetleges létező öröket ki kell töltünk egymás között. Mindezt a megváltás és a nemzet újjászületés jegyében. Tényleg állunk szemben, vérző szívvel, de a fájdalomunkat profamizálnám, ha erős hittel nem látnánk azonnal az építők munkát. Ebben az órában mutassuk meg menekült testvéreinknek az igazi szeretet és együttérzés jeleit. Önként segítsünk segítségükre, mindenki adjon, az egész ország közönsége, annyi amennyi tud. Köztisztviselőink, az állam második hadserege, álljon fegyverzetten hivatása magaslatán. Kötelességük, hogy felfedezzék azokat, akik pánikkeltő híreket terjesztenek, e híreket — amelyeknek sötét forrásait jól ismerjük — nyomban meg kell cáfolni. Mert az az igazság csupán, amit a mi nemzeti propagandaminisztériumunk nyilvánosságra hoz, nem titkolunk el semmit a napi eseményekből, bármilyen ellentétes rémhírekkel riasztgatnák sötét félszkeikből a ránk bízottakat a közvéleményt.

— Ne legyen semmi kihívó a viselkedésben és magatartásban, semmi, ami a jóérzést sérti ami bánt, vagy fájdalmat okozhat.

— Szünnjön meg a fékevesztett lavina, a lobzódo mulatozás tűnjön el és tűnjön el minden, ami szégyes ellentétben áll a mi nagy fájdalomunkkal.

— Az állam ereje és tekintélye el fog nyomni minden földalatti államellenes megmozdulást. Minden közintézményünk együttműködésére van szükség, mert mindenki egy kerék az állam nagy gépezetében. Nyu-

galommal és bizalommal várjuk a jobb napok eljövését a nemzeti fellendülés legyében. Meg kell acélozni idegeinket, hogy hidegvérrel tudjunk szembenézni mindenek: ne legyen semmi idegesség és semmilyen elhamarkodott cselekedet. — a jövő a mienk. A legutóbbi napok megmutatták, hogy szembe tudunk nézni a realitásokkal. A keserű tanulságok megmutatták, hogy jogunk van az élethez és jogunk van főként annak a nagy geopolitikai szellemű átalakulásnak alapján, mely szociális nemzeti szellemben átalakítja a kontinentet. A nemzet új és friss orientációt választott, mert elhivatottságunk van, hogy védőbástyái legyünk az európai civilizációnak. Európa eme sarkában, a régi nagy római nemzet utódaiként küldetésünk van e földön.

— A hihetetlenül súlyos feltételek elfogadásával megőriztük a békét a Dunamendecében, drága adót fizettünk ezért, hogy annyi népek a számára is megmentsük a békét. Az áldozatkészség legnagyobb példáját mutattuk meg az eljövendő népeknek.

— A legjobb viszonyban kívánunk élni a szomszédos nemzetekkel, a magunk javára, az ő javukra és egész Európa javára.

— A nemzetgazdasági érdekek — mondotta a tavábbiakban — túlnőnek a politikai érdekeken. Délkelet-Európa békéje az egész kontinensre fontos. A szomszédos népekkel való barátságunk arányban áll azzal a megértéssel, amit velünk szemben mutatnak. Egyetlen dolgot kell megtudni mindenkinek, hogy mi nem fenyegetünk senkit. A jövőbe nézve legfontosabb erőnk az támaszkodva, szent jogaink védelme főcélunk. Megértjük az idők parancsát. Hősi halottaink áldozatát soha nem tagadhatjuk meg. Ősi jogainkat az új orientáció megszentelte. E gondolatkörben hisszük és valljuk, hogy új határainkon belül a fölöttünk elzúgott világ után újból felkél a nap.

— Lelkem melegevel szorítom magamhoz menekült testvéreimet. Segítse az Isten azokat akik az új határon túl megszállt területeken maradtak és akik hűek maradtak igaz fajukhoz. Minden igaz, hű román legyen bizalommal Őfelsége kormányára iránt, amely a nemzet és az ország kormányja és amely újjászülést új irányvonalat és a felvirradó boldogságot hozza meg hazánknak. Éljen az ország, éljen a nép, éljen a király! Egészséget!

A menekültek javára!

Bucuresti. Vasile karánsebesi püspök és a püspöki kerület egyházi személyzete egy napi fizetését a basarabiai menekülteknek ajánlotta fel.

A Fundafia Regele Carol 20 ezer lejt, az elti fiók 5000 lejt ajánlott fel ugyanerre a célra, ezenkívül pedig a személyzet egy napi fizetését.

Az 1913. évi háború veteránjai országos gyűlést indítottak a menekültek felségélyezésére.

A mezőgazdasági szervezetek országos központja külön menekülteket segélyező bizottságokat állított fel, amelynek elnöke Ionescu Sisestji ügyvezető elnöke Garoflid volt miniszter és titkára Topciu szenátor.

A romániai Vörös Kereszt aláírási ívem a mai napig 4 millió lejt meghaladó összeget gyűjtöttek az adományozók a basarabiai menekültek gyógyítására.

Saját kezdeményezésre, a pénzügyminiszterium központj szolgálatának teljes tisztviselő-kara elhatározta, hogy július havi fizetésük egy napi járandságát külön menekülteket segélyvalap létesítésére felajánlja.

A nagyvezérkar hadműveleti osztályának jelentése a kikötések befűzéséről

Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar hadműveleti osztálya a következő közleményt hozta nyilvánosságra július harmadikán: Északbukovina, valamint Basarabia katonai kikötése július harmadikán 12 órakor befűződött. A lakosság elszállítása folytatódik. Csapatok délen és nyugaton áthaladtak a Sipotele—Suceava folyó—Fratuti Noi—Herta vidék—Prut főútvonalon.

Felfüggesztette a köcsönök folyósítását a központi letéti pénztár

Bucuresti. A központi letétpénztár elhatározta, hogy július 5-től kezdve egyelőre minden kölcsön folyósítását felfüggeszti, mert a menekültek segélyezésére szükséges összeget kell folyósítani.

A nyugati háború páratlan epizódja:

Tengeri csata robbant ki angol és francia hadihajók között Oran francia hadikikötőjében

Az angol admirális hatóság ultimátuma az Afrikába menekült francia hajópark parancsnokához. — Erőszakos menekülésre adott parancsot hajóinak a francia kormány

Harc közben a „Bretagne“ aknára futott és megsemmisült; a többi francia hadihajónak sikerült kitörnie az angol ostromzáról

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda csütörtök reggel Clermont Ferrandból jövő közleméssel hivatalos közleményt adott ki. Eszerint július 3-án reggel az Észak-tengerről jövő jelentékeny angol tengeri haderő három elsővonalbeli hadihajója jelent meg Oran északafrikai francia támaszpont kikötőjében. Itt horgonyzott tudvalevőleg a francia hajóhad egy része, többek között a „Dunkerque“, a „Strasbourg“ és a „Bretagne“ nevű francia páncélos csatahajó, több kisebb cirkáló és tengeralattjáró. Az angol hajóraj parancsnoka, egy tengernagy, felszólította a francia hajóraj parancsnokát, hogy adja meg magát, vagy azonnal sülyessze el hadihajóit. Az angol tengernagy mindössze 6 órát engedélyezett a francia parancsnoknak a válaszadásra, mivel azonban ez vonatkozott teljesíteni a felszólítást, az angol hajóhad rövidesen tüzei kezdett a francia hadihajókra. A francia kormány, amikor tudomást szerzett erről a támadásról, azonnal parancsot adott az alexandriai kikötőben horgonyzó angol hajóhadhoz beosztott fran-

cia hadihajóknak, hogy azonnal szedjék fel a horgonyt és szükség esetén erőszak alkalmazásával fussanak ki a nyílt tengerre, hogy mielőbb francia kikötőbe érjenek a fegyverszüneti egyezmény megállapodásának teljesítése érdekében. Az angol hajóhad eme támadása annál nagyobb felháborodást és gyűlöletet keltett francia kormánykörökben, mert azt a volt szövetséges angol hajóhad a kormány utasítására követte el. A francia kormány a kora reggeli órákban szikratávíró útján adott parancsot a távollévő összes francia hadihajóknak, hogy álljanak készen minden támadásra és a támadó angol hajók ellen azonnal tüzeljenek.

A francia kormány különben a délelőtti órákban jelentést tett az eseményekről a német fegyverszüneti bizottságnak és ebben a kérdésben Hitler német birodalmi vezér hozzájáruláshoz, hogy a francia hadihajók szükség esetén sülyesszék el magukat, ami szintén megfelel a fegyverszüneti egyezmény szellemének.

Készületlenül érte a francia hajókat az angol támadás

London. (Rador.) A Reuter ügynökség a délelőtti órákban rövid közleményben ismertette az Oranban történt eseményeket. A közlemény szerint

az angol kormány július 3-ára virradó éjszaka parancsot adott ki, hogy az angol hajóhad vegye ellenőrzés alá azokat a francia hadihajókat,

amelyeket melléje beosztottak és amelyek angol kikötőben tartózkodnak. Ezt az intézkedést sikerült végrehajtani bár az eljárásnak két áldozata volt. Az orani francia hajóhad parancsnoka ugyan is kijelentette, hogy nem hajlandó semmiféle javaslatba belemenni, vagy semmiféle feltételt elfogadni. Ennek kikerülhetetlen következménye volt, — mondja a jelentés, — hogy az akciót meg kellett indítani az ott tartózkodó hajók ellen.

Oranból érkezett Reuter jelentés közli, hogy az angol hajóhadnak az orani kikötőben tartózkodó francia hajók elleni támadása pillanatában a francia hajók nagyrészt göznélküliek voltak és úgy álltak a kikötőben, hogy nehéz-

tüzérségüket nem használhatták.

A Német Távirati Iroda megjegyzi, hogy ez a körülmény is erősen jellemző az angolok eljárására. Az angol hadihajók nagy távolságból kezdtek tüzezni a nagyobb francia hadiegyeségekre. A tüzelés közben

a „Bretagne“ francia csatahajónak sikerült a kikötőt menekülésszerűen elhagyni, de ez után aknába ütközött, amelyet valószínűleg az angolok helyeztek el a levegőbe repült. A „Strasbourg“ csatahajónak és több kisebb cirkálóknak vajamint francia tengeralattjárónak sikerült áttörni az angol hadihajók gyűrűjét.

A francia hadihajók utasítást kaptak kormányuktól, hogyha kell, küzdelem árán is hagyják el a kikötőjüket és a fegyverszüneti feltételeknek megfelelően menjenek Brest kikötőjébe.

Az orani francia hadihajók ellen támadó angol flotta 3 sorhajóból, egy repülőgép-anyahajóból, 3 cirkálóból és több torpedórombolóból állott.

Angol hivatalos jelentés az orani fegyveres konfliktusról

London. (Rador.) Az angol tájékoztató-miniszterium hivatalosan közli:

— „A francia kormány a fegyverszüneti feltételek elfogadásával és a fegyverszüneti szerződés megkötése után hitelt adott a német kormány ama ígretének, hogy a francia flotta egységeit Németország nem fogja az Anglia elleni háborúban felhasználni. Az angol kormány nem hisz ezeknek az ígreteknek és ezzel nemcsak a saját érdekeit védi, hanem Franciaország érdekeit is: sőt a francia állam helyreállításának ügyét szolgálja. Ennek következtében, — nehogy túl késő legyen — július 3-án a hajnali órákban parancsot adott, hogy a francia flottát angol ellenőrzés alá helyezze, mindazon francia hadiegyeségeket, amelyek angol kikötőben vannak és amelyek így nem használhatók fel az ellenség által a szigetországban. Végtelenül fájlalja az angol kormány, hogy ezen művelet következtében 2 emberáldozat is van; a

mányaképen. Ugyanebben az időpontban az északafrikai kikötőkben horgonyzó francia hajók legfőbb parancsnokló tengernagy kijelentette, hogy egyetlen feltételünket sem fogadja el és nem kötelezte magát arra, hogy jelen háborúban nem használja fel a parancsnoksága alatt álló erőseket ellenségeink oldalán Anglia ellen. Őfelsége kormányva végtelen sajnálja, hogy az orani francia tengererők parancsnokának eme visszautasítása folytán rendszabályokat kellett alkalmaznia az ott levő francia hajóhad ellen. Az erre vonatkozó katonai műveletek folyamatban vannak.“

Churchill miniszterelnök a kérdésben az alsóház csütörtök délutáni ülésén nyilatkozott.

A délangliai kikötőbe menekült hajók sorsa

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenté, hogy július 3-án angol haditengerezeti

csapatok keresték fel a Dél-Anglia kikötőiben levő francia hadihajókat, valamint azokat a helységeket, ahol a francia haditengerészet legénysége volt elszállásolva. A hadihajókat elfoglalták és a legénységet összegyűjtötték. Összeültkőzésre sehol sem került a sor.

A narviki volt norvég katonai parancsnok vallomása

Oslo. (Rador.) Zumpilo norvég ezredes, Narvik városának volt katonai parancsnoka, szerdán a norvég rádióban beszámolt az izgalmas narviki napokról. Beszámolójában elmondotta, hogy az angolok támadásai során könyörtelenül bombázták békés polgári személyeket, akik bárkákban tartózkodtak, az Opot fiordban 30 személyt öltek meg, pedig az a fiord nem is volt a németek által megszállva.

Felmentették állásából a petróleum-ügyek szovjet népbiztosát

Moszkva. (Rador.) Kaganovics Lázárt, a főolajügyek szovjet-népbiztosát felmentették állásától és helyét Szecsín foglalta el. Ispakov lett a halászlai ügyek népbiztososa.

Az olasz közvélemény visszhangja

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelentí: Az olasz közvéleményben mély hatást keltett az angolok kísérlete, hogy elfogják a francia tengeri haderőt és hogy megtámadják az Oranban tartózkodó francia hajóegységeket. Az angolok szögvenletes módon tüzeltek a még tegnap szövetséges hadihajókra. Az angoloknak ez az eljárása ellenkezik a becsülettel és minden jó érzéssel — írják az olasz lapok. — A Lavoro Fascista leközi a tengeri csatáról szóló első híreket. A Tribuna című

Angol jelentés egy internáltakkal zsúfolt személyszállító hajó megtorpedózásáról

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol kormány hetekkel ezelőtt elhatározta, hogy az Angliában internálva tartott olasz és német állampolgárokat Kanadába szállítja. Azokról a német, illetőleg olasz állampolgárokról van szó, akikről beigazolódott, hogy olasz, illetőleg német katonai megbízatásokat teljesítettek és összeköttetésben álltak hazájuk hűségű hatóságával. Az angol belügyminiszterium rendeletére 1500 német és olasz internáltat a 14.500 tonnás „Arrandoras Star” angol személyszállító gőzösön Kanadába szállították. A hajón az internáltakon kívül az őrszolgálatos katonák, valamint a hajó személyzete tartózkodtak. Az olasz és német internáltakat szállító hajót 95 mérföldnyire az angol partoktól egy német tengeralattjáró megtorpedózta. A hajó tizenöt perc alatt elsüllyedt, a hajó kapitányának intézkedésére a mentőcsónakokat vízre bocsátották. A menekülés közben izgalmas jelenetek játszódtak le. Az internáltak ahelyett, hogy felmenekültek volna, hogy mentőcsónakba szálljanak hatalmas tülekedést folytattak egymás között. A hajón összesen 1786 személy tartózkodott. Egy angol gőzös, amely félórával a német tengeralattjáró támadása után érkezett a katasztrófa színhelyére, közel ezer embert mentett meg. A tengeralattjáró támadása következtében több mint 800 ember életét veszítette. A menekülteket egy délszaki kikötővárosban tették partra. A lakosság ruhával és élelemmel látta el az olasz és német internáltakat, akik minden holmijukat elvesztették. (Rador.)

Az elsüllyesztett angol gőzös megmenekült tisztje a következő drámai részleteket mondotta el a katasztrófáról:

— A német tengeralattjáró periszkópját csak akkor vettük észre, amikor késő volt menekülnünk. A tengeralattjáró figyelmeztetés nélkül lőtte ki torpedóit hajóinkra. A német tengeralattjáró, amely jól látta a hajó körül ledőlő tragédiát, nem avatkozott be a mentési munkálatokba. Egy megmenekült angol őrszolgálatos katona a következőket jelentette ki:

— Megfigyeltem, hogy egy német internált hősiessé viselkedett. Az a mentőcsónak, amelyben harmincadmagával állt, feltorpedult.

A nap NIVEA jegyében áll!

Ez jelent: eszményi időt, hogy a NIVEA által megerősített bőrt a nap által barníttassuk. Használja ki a napot amennyire csak lehet, de ne NIVEA nélkül! A nap és a NIVEA egészségének és arcbőrének legjobb hatószere. Amellett oly olcsó a NIVEA!

lap közli a tengeri csatáról szóló jelentéseket. Rómában rámutatnak arra, hogy az angolokat újabb csalódás érte, mert azt hitték, hogy simán el udják fogni az egész francia tengeri flottát.

A német férfi a többiekkel felhívta, hogy segítsenek a mentőcsónakot ismét a felszínre fordítani. Az emberek azonban fáradtan alig tudták magukat a vizen fenntartani. A német

Egy 17 éves gyermekkel csempésztettek ki 39 millió dollárnyi aranyat Norvegiából Amerikába

Baltimore. (Rador.) Norvégiai eredetű aranszállítmány érkezett az Egyesült Államokba, 39 millió dollár értékben. Ennek az aranszállítmánynak kalandos története van. Egy „Somma” nevű hajó horgonyzott az egyik norvég fiordban és norvég kormánykörök megbízásából egy 17 éves gyermek csoma-

ferfi visszafordította a csónakot, kimerítette a vizet, majd egyenként újból besegítette a holtláradt embereket. En sokáig egy deszkára kapaszkodva usztam és megfigyeltem, hogy a tenger tele volt halottakkal. En is arra a csónakra kerültem, amelyet a hősiesség lelkületű német férfi mentett meg az elmerüléstől.

— Mielőtt hajónk elsüllyedt volna, ott láttam a hajó parancsnoki hidján a kapitányt a kormánykerék mellett a kormányost, valamint a fedélzeten az első és második tisztet. Ezek még kísérletet sem tettek a menekülésre. Ők a hajóval együtt pusztultak el. (Rador.)

gonként vitte az arany-mennyiségeket a hajóra, míg nem hat hét leforgása alatt a teljes aranszállítmány már a gőzösön volt. Ekkor indult utra a hajó, amelynek értékes szállítmányáról nem szerzett tudomást senki és ma futott be a baltimorei kikötőbe.

Az új német „Fehér Könyv” leleplezése

Berlin. (Rador.) A napokban megjelent új német Fehér Könyv-ből a DNB leközi az aiant okmányokat:

1. Az egyes számú okmány WEYGAND tábornoknak 1940. márciusában kelt táviratát tartalmazza az angol légi parancsnoksághoz a bakui petróleumállomások bombázásának a tervével együtt.

A 2-es számú okirat GAMELIN tábornoknak tanu-mányát foglalja magában a Finnországnak nyújtandó nagyarányú segítség ügyében espedig oly módon, hogy Petsamót elfoglalják és tengerészeti támaszpontnak használják. Erről a kérdésről tárgyalások folytak MANNERHEIM tábornok finn hadvezérrel is. Arról is szó volt, hogy elvágják a svéd vasérc szállítási útját Németország felé.

A 3-as számú okirat Gamelin tábornoknak Weygand tábornokhoz ez év március 12-én keletkezett táviratát tartalmazza és annak a véleményének ad kifejezést abban, hogy a Közkeleten felvonult francia hadsereget angol parancsnokság alá kell helyezni. A török főparancsnokság viszont azon francia csapatok felett intézkedne, amelyeket a kaukázusi terepen akartak felvonul-

tatni. Erről már tárgyalások folytak a török vezérkar főnökével is.

A 4-es számú okirat az ankarai francia nagykövetnek távirati jelentését tartalmazza és ebben közli, hogy Szovjetországot erősen nyugtalanítja a bakui petróleumvidék ellen tervezett támadás, mert ha a bakui és batumi petróleum-teleket felgyújtják, az több hónapig akadályozná a petróleumszállítást. A terv szerint Észak-Irak légikikötői alkalmasak volnának a petróleum-források megtámadására.

Az 5-ös számú okirat Gamelinnek egyik tervét tartalmazza, amely a blokádi kiterjesztésére vonatkozik, de szó van itt arról is, hogy lépjenek közbe a finn-orsz. ellenségeskedés megszüntetésére.

A továbbiak során a 6-os számú okmány a szovjet petróleum-vidék, a Kaukázus és a bolgár határ menti Fekete-tenger ellenőrzését tárgyalja fel. A kilences számú okmány Weygand táviratát közli Gamelin és Guilemont tábornokokhoz, amelyben Törökország kijátszását tervezik az orosz petróleumvidék megtámadását. A 10. számú okmány Gamelin sürgönyét tartalmazza az angol légügyi minisztériumhoz, 1940. május 15.

URANIA: mind a vezet. Tel.: 42-32. Kellemes hívás terem.

Ma: 3 órától folytatódagasan

Szenzációs kettős műsor:

I. A B E S T I A

Izgalmas és érdekesítő bűnügyi film. Hatalmasabb, mint a Frankenstein.

II. A ZENDAI FOGOLY

RONALDE COLMAN
Minden idők legnagyobb kalandor filmje.

Rendkívüli kiadású UFA. és Paramount hirdok. Tekintettel az új rendeletre, utolsó előadásunk este fél 11 órakor ér véget.

keltezte melyben sürgősen kéri a Champagne-ban szükséges és az angolok által már megízert vadászenélőgépflojtillakat. A 11. számú okmány Gamelin sürgető táviratát közli, melyet

a tábornok május 16-án intézett Churchill miniszterelnökhöz, közölve vele, hogy az Alsószajnánaál a helyzet kétségbeesítő és a francia légi-haderő nem elégséges.

Kiűritették az angolok a partmenti helységeket

Róma. (Rador.) A Giornale d'Italia című olasz lap értesülése szerint Angliában a tengerparttól húzódó 30 kilométer mélységű területet hadizónának nyilvánították és felszólították a lakosságot, hogy költözzék Anglia

belsejébe. A hadizónának nyilvánított területen a lakosság csak saját veszélyére tartózkodhat. A kiűritett területet katonaság lepte el és lázasan folynak a torlaszok építése, valamint az erődök emelése.

A spanyolok Francia-Marokkót is követelik

A Timpul tudóstója jelenti: A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Spanyolország magatartása egyre inkább alkalmazkodik az események világháborús menetéhez. A spanyol sajtó nem elégszik meg többé Tangerrel és Gibraltárral, hanem nyíltan hangsúlyozza

hogy Spanyolország Francia-Marokkót kívánja. A német lap hozzáteszi, hogy a földközi-tengeri háború természetesen Spanyolországot is közelebb hozta a majd döntő eseményekhez.

A Rador jelenti:

Nem kér ellenőrzési jogot a szovjet a Dardanellák fölött

Ankara. (Rador.) Török felelős körök a legutóbbi határozottan cáfolják az amerikai lapok ama hírét amely szerint Szovjetország Törökországtól a Dardanellák ellenőrzését, vagy nem-

zetközívá tételét követelte volna. Ugyanezek a körök cáfolják mintha Saracoglu külügyminiszter tanácskozást folytatott volna az amerikai nagykövettel.

Súlyosan megrongálták az iraki petróleumvidéket

Róma. (Rador.) A bagdadi rádió közlése szerint szándékos kártevással súlyosan megrongálták az iraki kőolajvezeteket Mossul

környékén és Haifa közelében, ahol véget ér az olajvezeték.

Amerika nem ad katonai segítséget Angliának

Washington. (Rador.) A tengerészeti bizottság a következő hivatalos jelentést adta ki:

„A bizottság megállapítja, hogy hátré Knox ezredes haditengerészeti miniszter a legmesszebbmenően kifejtette nézetét, amely szerint a szövetségeseket segíteni kell, egyúttal azt is előterjesztette jelentésében, hogy ellenzi a háborúba való belépést és csupán az erkölcsi és gazdasági

segítségét pártolja az Egyesült-Államok polgárai részéről, amit meg kell különböztetni a kormány gazdasági segítségével. Knox azt is kijelentette, hogy ellene van kormánya részéről bármely olyan szállítással történő segítségnyújtásnak, amely belekeverné Amerikát a háborúba, vagy bizonyos mértékben gyöngítene önvédelmét. Ezzel a nyilatkozáttal megoldódott a bizottság elé terjesztett legfőbb kérdés.

Átteleplik Beszarábiából a németeket

Berlini jelentés szerint a beszarábiai és bukovinai németeket, akiknek száma mintegy száz hatvan ezer, már legközelebb átteleplik a Szovjetország számára átengedett területekről.

Ezek a németek Warthegeuban találnak majd új otthont. A német birodalmi kormány megbízottja már elutazott Beszarábiába, hogy megbeszélje a szovjet hatóságokkal az áttelepítés módját.

Közel tízmilliárd dolláros tegyverkezési hitelt kért Roosevelt

Washingtonból jelenti: Hull amerikai külügyminiszter egyik beszédében azt sejteti, hogy az Egyesült-Államok kormánya eléget tesz Németország ama kérésének, hogy a norvégiai, hollandiai, belgiumi és luxemburgi diplomáciai képviselőjét visszahívja.

Washingtonból jelenti: Hull amerikai külügyminiszter egyik beszédében azt sejteti, hogy az Egyesült-Államok kormánya eléget tesz Németország ama kérésének, hogy a norvégiai, hollandiai, belgiumi és luxemburgi diplomáciai képviselőjét visszahívja.

Egyébként a szenátus tengerészeti bizottsága megszavazta a négy milliárd dolláros hitelt amelyet az amerikai haditengerészet részére készítenő 200 hadihajó építésére fordítanak. Nyilvánosságra került az a hír, hogy Roosevelt elnök a négy milliárdon kívül újabb 1 milliárd dollár hitel megszavazását kéri a parlamenttől az Unio haditengerészetének fejlesztésére. Ezen az összegén kívül Roosevelt még négy milliárd dollárt kért a szárazföldi és légi haderő fejlesztésére. Ebből az összegből elsősorban 50 ezer hadirepülőgépet készítenének. (Rador.)

A Paccard-művek szállítmányai Anglia részére

Washington. (Rador.) A Paccard-üzemek elvállalták 9000 Rolls Royce rendszerű repülőgépmotor készítését. E motorokból 6 ezer darabot az angol légi haderő, 3 ezer darabot pedig az amerikai légi haderő számára gyártanak.

Jóváhagyták Knox miniszteri kinevezését

Washington. (Rador.) A haditengerészeti bizottság 9 szavazattal 5 ellenében jóváhagyta Knox ezredes haditengerészeti miniszterré való kinevezését. A bizottság tagjai sokáig

avatkozást láttak Angliának ebben a követelésében. A király úgy határozott, hogy Egyiptom nem vesz részt az Olaszország elleni háborúban, csak a szerződésből folyó kötelezettségeit teljesíti és kormányom azonban távoztunk.

Német bombázók Skócia és az északkeleti angol partok felett

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Szerdán délután ellenséges repülők jelentek meg Anglia északkeleti partvidékén és Skócia felett. A bombázások következtében 16 személy megsebesült. Bombákat dobáltak le még Nagybritannia keleti és délkeleti partjai mentén. Suffolk városban 2 személy meghalt, hat súlyosan megsebesült. A partvédő repülőgépek elűzték az ellenséges bombavetőket és sértetlenül visszatértek. Más jelentés szerint a keddi esti bombázásoknak 13 halott és 120 sebesült áldozata van.

Belgrád. (Rador.) Gorilevics Milan, Jugoszlávia első moszkvai követe kíséretével holnap érkezik meg Odesszába és szombatán Moszkvába.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

Utban Amerika felé

aknára futott és elsüllyedt egy nagy francia személyszállító gőzös

Bordeaux. (Rador.) Egy nagy francia személyszállító gőzös utban Amerika felé, elsüllyedt. Az utasokat megmentették, a legénység több tagja azonban hiányzik. A gőzös valószínűleg aknarepedés következtében elsüllyedt el.

BERLIN. Berlini politikai körökben súlyosan eltérő az Anglia oráni támadását és a lapok egyöntetűen azt írják, hogy amint az a most nemrégiben feltett titkos okmányokból kitűnik, Anglia kihasználta és elárulta szövetségesét.

GENE. Vichyből jelenti, hogy a francia kormány Lebrun elnökletével államtanácsot tartott, amelyen megállapították a francia nemzetgyűlés összehívásának időpontját.

BUCURESTI. A főváros rendőrprefekturája elrendelte, hogy minden zene, parkett-tánc és minden zenés mulatság további intézkedésig tilos.

RÓMA. Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, mint ha az angolok Harrar városát az etiopiai határon elfoglalták volna.

LONDON. A légügyminiszterium jelenti, hogy az „Avrondon Star” torpedórombolót feltétlenül elvesztették kell tekinteni. Egy angol vízirepülőgép látta, amíg süllyedni kezdett a hajó. Tizenhárom mentőcsónakon menekültek a hajótörtek, míg a többiek hajóroncsokba fogódzkodva, a tenger szíjén usztak. A vízirepülőgép egész alacsonyra szállt, élelmiszereket juttatott a szerencsétleneknek.

BERLIN. A francia titkos levélár aktának további ismertetése során a 12. számú akta Gamelinnek, Lalon tábornok közvetítésével Churchillnek küldött üzenetét tartalmazza, mely a német utánpótlás támadásának tervét közli. A 13. számú akta, mely május 17-ől kelt Giraud tábornok hadseregének két ségbeesett helyzetét tárja fel, a 14. számú akta a legújabb francia hadvezetőség május 22-iki ülésének jegyzőkönyvét tartalmazza.

KALKUITA. Szugas Boses, az indiai függetlenségi mozgalom helyettes vezérének az angol hatóságok által történt letartóztatása óriási elégedetlenséget keltett az indiai nép között. Kalkuttában a rendőrségnek kellett megfékeznie a lázongó tömeget.

RÓMA. A francia kormány közölte az angol kormánnyal, hogy az angol repülők és alégerségek nem közelíthetik meg husz mérföldre a francia állam és gyarmatok határát. Ha ennek ellenszerezésének figyelmeztetés nélkül letövik őket.

CORSO nváron is a legnagyobb sügereket hozza! Nvi'otttető!

Az előadások 8 órától kezdődőleg fél 11 óráig. — Szenzációs kettős műsor

1. Kertész Mihály legromantikusabb filmje:

A négy nővér

Hiradóink tartalma: 1. Harc a Scharnhorst és Gneisenau cirkálók és az angol hadihajók között. 2. Havre, Rouen és a Weygand_vonal elfoglalása. 3. Compiègne erdő: k az 1918. évi fegyverszüneti helynek elfoglalása. 4. Bevonulás Párisba. 5. Katonai ünnepély az Arc de Triomph, Napoleon sírja és az Ismeretlen Katona sírja előtt, német katonai díszórség. 6. Bevonulás Versailles-ba. 7. Hitler és Mussolini találkozója Münchenben, stb., stb.

2. DICK FORAN izgalmas filmje:

Az indiánok réme

A GYANAKVÁS SZELLEME ÉLED AMERIKÁBAN

A minap irtam azoknak a bevándorlóknak sorsáról, akik gyökereket vertek, egzisztenciát teremtetek maguknak idegen államokban, s amikor kijött a háboru, egyszerre gyanussá váltak fogadó hazájukban s ha történetesen olyan nemzet humuszából sarjadtak ki, amely háboruba keveredett új hazájukkal, nagy számban kerültek a Fekete Kolostorba s más internálótáborokba, veszedelmes ejemek lettek a hatóságok, s gyakran a tömeg felfogása szerint is, akiket el kell különíteni, kalitkába kell zárni, mint az állatkert vadállatait.

Az idegenek iránti gyanakvás szelleme kezd azonban már átharapódni az Északamerikai Egyesült-Államokba is, amelynek ugyan alapörvényeivel, sőt lelkületével is ellentétes ez. Európa e ragadós betegsége már áttör éppen úgy, mint a bacillus, országhatárokat, sőt óceánokat is, hogy beoltja mérgét abba a szellemben, amelyik ez ellen történelmi hagyományainak megfelelően mindig intézményesen védekezett.

Nem mentjük ezt, de akarva — nem akarva mégis meg kell értenünk. Az Északamerikai Egyesült-Államokban él ugyanis a világ legkevesebb népe. E hatalmas birodalmat még 1790-ben 3.9 millió ember lakta, 1830-ban 12.9 millió, 1860-ban 30.4 millió, 1880-ban 50.2 millió, 1900-ban 76 millió, 1920-ban 107 millió s most több mint 130 millió. Száznegyven esztendő alatt tehát a népvándorlás méreteit hatalmasan túlszárnyaló

bevándorlás duasztotta fel lakosságát 3.9 millióról 130 millióra. Azt a tréfás mondást, hogy vakard meg az orosz főurat s előtted áll az ázsiai kozák, jogosan variálhatjuk úgy, hogy vakard meg az amerikai s előtted áll a bevándorló idegen. Itt megvakarod a Roosevelteket, Vanderbilteket: előtted áll a holland, New York híres polgármesterét — La Guardiát — : előtted áll az olasz, akinek még atya került, mint karmester Itáliából Amerikába. Az Astorokat, Gouldokat, Schwabokat, tehát Amerika leggazdagabb multimilliómossait, Nye, vagy Fisch szenátorát, akik ma a benemavatközösi párt vezetői, vagy akár e párt elnökét, Hoover volt köztársasági elnököt, akinek atya került ide Németországból, akkor kiderül, hogy vagy tiszta német vér kavarog ereikben, vagy most keveredik az idegen vérrel. Legnagyobb repülőhősük: Lindbergh skandináv s a nagyanya révén negyedrészen német. Viszont két miniszter francia származású s az Lafolette pártvezér, Du Pont, az iparmágnás s még annyi más.

A független, demokrata Egyesült-Államok megalapítója, Washington György büszkén vallotta magát angol nemesnek s mont-vernoni kastélya homlokzatán ott hivalkodik angol ulmeti címere. A protestáns egyházak vezérének egyrésze büszkén vallja magát skótnak, a katolikus klerikus kilencven százaléka pedig ír s frissen amerikaiasodott angolok, skótok, irek is döntő szerepet játszanak az állami élet irányításában.

Amerikában igen erős a nacionalizmus

Newyork büszke arra, — mint a New York Times a demokrata konvenciókra odaseregelt vendégeknek jelentette —, hogy ott több olasz lakik, mint Velencében, több ír, mint Dublinban, több skót, mint Edinburgban, több német, mint Bréma-ban, több zsidó, mint Varsóban, több lengyel, mint Posenben és több magyar, mint Pécsen. Igaz ugyan, hogy az olvasztókemence kitünően működik s csodálatos gyors nemcsak a tökéletes asszimiláció, de az is, hogy a sok különböző fajból miként alakul ki a testi és lelki alkotásra egyaránt egységes új, önálló faj, a sok rüsszből egyetlen, szinte eredeti rössz. A bevándorlók második nemzedéke már százszázalékos amerikai. Hiszen talán seholsem oly szenvedélyes, őszinte s mindenen uralkodó a nacionalizmus, mint ebben a birodalomban, amelyben a szellemnek szárnyait a böldegujas végtelen lehetőségének öntudatlan érzése is izmosítja.

Megható a nemzeti lobogó fanatikus tisztellete. Ünnepnapja van a zászlónak. Megilincselnek, aki esőben kifellejtene a zászlót, mert a szent szinbólnak nem szabad megáznia. Az iskolásgyermekek minden nap tisztelegnek előtte, elénekelve a nemzeti himnuszot. A mozilátogatók szeme felelőre a filmekben unosuntig szereplő hadihajók, történelmi jelenetek, csillagsávos lobogó megjelenésekor. Még a friss bevándorlók legtöbbször is indulatba jön, ha az idegen bírálják meri Amerika alapörvényeit, vagy szellemét.

Gyanakvás az idegen származásuakkal szemben

A béke nyugalmas éveiben nem kutatták, ki milyen származású. A faji kérdést fehérbőrűeknél a köztudat nem feszegette s az egyes nagyon elszigetelt, idegenellenes mozgalmak — mint a Klux-Klan — amelyet egyébként is eredetileg a feketék, sárgák, rézbőrűek ellen szerveztek, — csufosan megbuktak. Amióta azonban a nacionalizmus világszerte oly lendülettel lett uralkodó eszmévé, e fiatal köztársaság társadalmában is gerjedezni kezd bizonyos féltékenység a bevándorlók ellen s kezdik feszegetni az érzelmeik vérségtökait. Hogy ez azért olyan tulzó beavatkozást pártí, mert skót, francia, lengyel, holland, zsidó, vagy norvégvéri, amaz meg azért olyan szenvedélyes ellenfele az Anglija melletti nyílt kiállításnak, mert német, olasz eredetű. Indoka a jelki változásnak egyrészt az, hogy éppen az egymással szembenálló európai népek leszarmazottjainak száma és szerepe legnagyobb az USA-ban s az a hit is, hogy — különösen a friss, első, második, harmadik nemzedék — bármennyire kifogástalan, százszázalékos amerikai is érzelmileg, mégis az európai népek harcában inkább huz ahhoz, amelynek soraiban ének rokonai, amelynek nyelve második anyanyelve és amelynek vére csörgedezik vagy keveredik más vérral erejében.

A magyar külügyminiszter kihallgatáson fogadta a belgrádi és a bucaresti magyar köveleket

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti, CSÁKY István gróf magyar külügyminiszter kihallgatáson fogadta Magyarország bucaresti követét, BARDOSSY Lászlót és Magyarország belgrádi követét, TAKÁCS-BESSENYEI György ternek a legfontosabb időszerű kérdésekről. A jelentéstétel után mindkét követ visszautazott lakomáshelyére.

Levágta a repülőgép propellerje a pilótán karját

Megdöbbenő szerencsétlenség áldozata lett Margitanu Elena elsőéves tanárjelöltő. A fiatal leány, aki a repülés sportjának nagy kedvelője volt, beiratkozott az ARPA sportrepülő tanfolyamára. A fiatal leány rövid idő alatt igen szép haladást ért el, kifogástalanul vezette a gépet s több sikeres repülést is hajtott végre. Tegnap ismét felszállt és jól sikerült rövid repülés után visszakerült a földre. Ekkor azt tapasztalta, hogy a motor működése nem kifogástalan. Közbejött, hogy megvizsgálja a hibát, de igen közel talált menni a még teljes erővel forgó légsavarhoz, amely a szó szoros értelmében levágta a jobbkarját. A fiatal leány megingott, karjából vastag sugárban ömlött a vér és néhány pillanat múlva eszméletét veszítette.

Azonnal gépkocsira tették és beszállították a kolozsvári klinika sebészeti osztályára, ahol gondos orvosi kezelés alá vették. Állapota súlyos, de minden remény meg van életbenmaradására.

A szokatlan és megdöbbenő baleset ügyében egy rendőrség, mint a repülőiskola igazgatósága vizsgálatot indított, amely tisztázni fogja a felelősség kérdését is.

Borzalmas asszonyi bosszu

Curtea de Arges. Az arges-megyei Valsanest közszékesen borzalmas hűntény történt, amelynek indítóoka az asszonyi féltékenység volt. Ecaterina A. Nitulescu régóta gyanakodott arra, hogy férje viszonyt folytat Maria I. Gheorghie közszékesben nővel. A feleség, egy barátjánál segítségével kegyetlen módon állott bosszút férje állítólagos kedvesén. Egy este megeste a mezőről hazatérő Maria I. Gheorghie, akít barátjánál együtt a földre tepert és megkötözött. Ezután a két bestialis asszony levágta az áldozat haját, orrát, majd egy üveg vitriolt öntöttek a testére. Maria I. Gheorghie kórházba vitték. Állapota életveszélyes. A két kegyetlen bosszualló asszonyt az arges-i ügyészségre, majd a pitesti-i börtönbe szállították.

Átszervezik a sajtó-ellenőrzés hivatalos szolgálatát

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi számában a következő minisztertanácsi napló jelent meg:

„A sajtó, a hírek cikkek és bármilyen beföldi politikai vagy tájékoztató jellegű közlemény cenzurája valamint mindennemű az ország külpolitikájára vonatkozó hír, cikk és mindennemű közlemény cenzurája, amely a beföldi sajtóban jelenik meg, ugyszintén az összes külföldi közlemények (publicatiuni) cenzurája, bármilyen módon érkezzenek is az országba, vagy mint a román és idegen tudományos, művészeti és irodalmi közlemények cenzurája a propagandaügyi minisztérium irányítása és ellenőrzése szerint történik.

Minden olyan kérdésben, amely az ország védelmére vonatkozik, a cenzura munkája a nemzetvédelmi minisztérium irányítása és ellenőrzése szerint történik.”

A lengyel hadjárat során elesett német hősi halottak tetemeit hazaviszik a Szovjetnek jutott területről

Német bizottság érkezett Moszkvába

Berlinből jelentik: Gleise Horsteanu vezetésével Berlinből hivatalos bizottság érkezett kedden Moszkvába. A bizottság feladata, hogy illetékes szovjet hatóságokkal tárgyalá-

sokat folytasson azoknak a német hősi halottaknak a kihantolásáról, akik a lengyel hadjárat során Lengyelországnak most a szovjet unióhoz tartozó részén estek el.

FORUM filmszínház nváron is nagy filmeket játszik. Tel.: 20-10.

M. A. Maurice Dhevalier háromcsillagos filmrenek, a

CSAPDA.

Igazalmas bűnügyi film és emellett mégis vidám és mulatózó. A női főszerepet a fiatal és gyönyörű francia filmcsillag: Marie Dea játsza. A többi szerepekben Pierre Renoir és Erich von Stroheim

remekelnek. Új Ufa és Paramount hirdók a legújabb háborus eseményekkel. Előadások: 8/3, 4/5, 1/7, 1/9

HIREK

ARADI KOZLONY

telefon: 11-31. sargöncim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 440 lei Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 Egy hónapra 70

„Szárnyas-kórus”

Az egyik amerikai lap most egy newyorki dollár-milliomosnőről ad hírt, aki megunván a mondán élet szórakozásait, a káprázatos estélyeket, a pompás ruhákat és cocktail-partykat, elhatározta, hogy elvándorol valahová messzire ahol esendben töltheti napjait. Tervét végre is hajlítta, még pedig úgy, hogy megvásárolt a Csendes óceánon egy kis szigetet s néhány háztartási alkalmazottjával oda költözött. Itt a sziget természetével, gyümölcseivel táplálkozott, a leg egyszerűbb öltözékbe hurkolódzott és vagy magányosan fürdött a tengerben, vagy az erdőben a madarak énekét hallgatta így eltelt néhány hét s közben a züllő nő annyira megszerette a madarak énekét, hogy elhatározta: a kis dalokos karát ki fogja bővíteni (sz. székfoglalásba lépnek különböző országok madárkereskedőivel s megbizta őket, hogy szállítsanak a szigetre mindenféle fajtájú éneklő madarakat. A kereskedők eleget tettek a milliomosnő kívánságának és rövid időn belül 11 ezer új éneklőmadár érkezett az elhagyott szigetre. A kórus természetesen a legvidámabb kedvvel rendezte hangversenyeit, amelyeket a folyó nagy gyönyörűséggel hallgatott.

Ez az élet egyideig zavartalanul folyt. A madarak énekeltek, a milliomosnő senkinek zavarta kedvtelésében. A „szárnyasok kórusának” azonban híre ment a kontinensre s egy nap lilurendezők és operatörök jelentek meg a szigeten. Felkeresték az urnőt és engedélyt kértek, hogy a madarak énekét filmre és gramofonlemezre vegyék fel. A nő úgy felháborodásként, hogy nyugalmát megzavarták, a tengerbe akarja dobni a botlakoított vendégeket de végül sikerült lecsillapítani. A filmesek kifejezték, hogy vétek lenne a csodálatos madárkoncertet meg nem örökíteni az utókor számára, mire a hölgy beengedte a felvételbe. Kikötötte azonban, hogy a sziget ravét nem szabad közhírre juttatni, nehogy az amerikai kíváncsiak seregétől jöttek hozzá látogatóba. A filmesek elkészítették a felvételeket és elmentek. Eltelt ismét pár hét és a magányos hölgy rájött, hogy egyszerre csak meghallotta a kedvenc madaraknak hangversenyét. A koncert után tűnődve így szólt: „Ma én a szárnyas kórus! New Yorkban is hallhatom, akkor miért ülök itt egyedül a Csendes óceán kis szigetére?”

Másnap becsomagolt s háznépével együtt hajóra szállt New York felé. Az amerikai felső tízezer most azon vitatkozik, mi lesz a fő módját megismerő hölgy legközelebbi szeszéje?

Lisszabonba utaztak a windsori hercegek. Lisszabon (Rador) A windsori herceg és felesége Spanyolországból látogatás céljából a portugál határt és utban vannak Lisszabon felé.

A HUGOSZLÁV HADSEREG RÉSZVÉTE BALBO HALÁLA MIATT. Belgrádból jelentik: Nedics Jugoszláv hadügyminiszter távlatilag fejezte ki részvételt a traga és a Jugoszláv hadsereg nevében Balbo haláláért.

Tüntetés a budapesti angol követség előtt. Budapest. (Rador) Kedd este néhány ember tüntetést kísérelt meg az angol követség épülete előtt. A rendőrség azonban közbelépett és a tüntetők közül négyet letartóztatt.

A FÖLDMŰVESEK A HONAPNÁI KEVESEBB FOGHÁZBÜNTETÉSÉT FELFÜGGESZTIK. Bucures-tből jelentik a rádió: A Hivatalos Lap ma száma közli az igazságügyminiszter újabb rendelkezését. Eszerint a földművesek ha hónapig terjedő fogházbüntetését el kell tartásztani, hogy a cseplesi munkálatoknál részt vehessenek.

Tűz a temesvári Vulcan gumigyáran. Temesvár. Ma hajnali fél 5 órakor tűz keletkezett a Vulcan gumigyár telenén. A lángok csakhamar elterjedtek és a nyomban értesített tűzoltók rövidesen a helyszínre érkeztek. Önfeláldozó munkájuknak köszönhető, hogy a tűzet félórán erőfejtés után eloltották, addig azonban a motorház, a keverőhelyiség és a nyersanyagraktár elpusztult. A gyár igazgatóságának közlése szerint a kár igen jelentékeny, az üzemből a munka folytatását azonban sikerült biztosítani.

— Új magyar tengerjáró-hajókat építenek. Budapestről jelentik: A vihar miatt a közelmúltban zátonyra jutott Duna magyar tengerjáró-hajó helyett két újabb hajót építenek. A magyar tengerjáró-hajók most főleg Budapest és Istanbul között közlekednek.

— INKÖLCSÖNZŐ VÁLLALKOZÁS NYILT MEG AMERIKÁBAN. Eredeti vállalkozás kezdte meg üzemét a napokban Newyorkban. A vállalat — ingeket kölcsönöz. Aki „előfizet”, hetenként három inget kap tisztán, vasaltan és az összes szükséges sombokkal felszerelve. Az ingeket viselés után természetesen vissza kell szolgáltatni a vállalatnak. A különböző cég „előfizetőinek” így mindig tiszta és rendez az ingük.

— Meghalt Császár Elemér dr. egyetemi professzor, a budapesti Petöfi-társaság elnöke. Budapest. Dr. Császár Elemér, az irodalomtörténeti tanszék nyilvános rendes tanára, a Petöfi-társaság elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, szerda éjszaka hosszas szenvedés után meghalt.

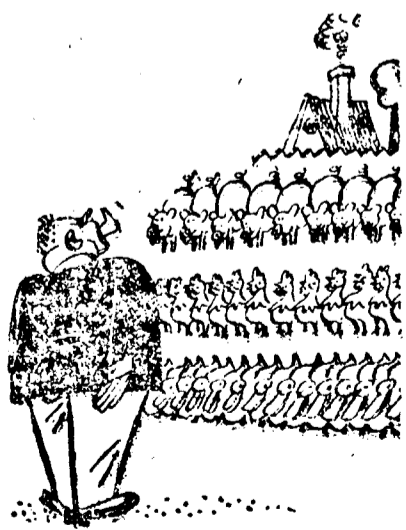
— Huszezer hektár területet pusztítottak el a sáskák Iránban. Teheránból jelenti a Rador: Iránban a sáskák óriási pusztítást végeznek. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentés szerint huszezer hektár megművelt területet tettek eddig tönkre.

Meghalt Herzka Armin

Tegnap hajnalban, rövid szenvedés után Pankotán elhunyt Herzka Armin, a volt herceg Sulkovszky-uradalom igazgatója. Az elhunyt, akinek tevékeny munkás élete mindenki előtt példaképpen állott. Felsőmagyarországon született. Hosszu ideig volt a Magyar Kender- és Lenipar RT vezető főtitkviselője. Mint ilyen került közvetlenül a háboru befejezése után Pankotára, ahol a fenti vállalat által korábban megvásárolt volt herceg Sulkovszky-uradalom vezetését vette át. Itt működött nagy munkabírással tegnap hajnalban bekövetkezett halálát, amely 63 éves korában érte utól a közmegebecsülésnek örvendett Herzka Armin Pankotai tartózkodása alatt tevékeny részt vett minden közéleti megmozdulásban. Halálát feleségén és Olaszországban férjhez járó leányán kívül barátai, ismerősei és Pankota község egész társadama gyászolja. Temetése péntek délután fél öt órakor lesz Pankotán.

— Törölték Caba Iuliu volt aradi pénzügyigazgató vagyonára vezetett előjegyzést. Caba Iuliu nyugalmazott aradi pénzügyigazgató vagyonára 1933-ban 597 ezer lei erejéig bekebelezést hajtottak végre, azon a címen, hogy egyik alantás tisztviselője ezzel az összeggel megkárosította az államot és a pénzügyigazgató a fokozott felelősség alapján szintén felel ennek az összegnek megtérítéséért. Ezt a bekebelezést Caba Iuliu megtámadta a bíróság előtt, amely a kéresemk részben helyt adott, a bekebelezést előjegyzéssé minősítette és kötelezte az államot, hogy 15 napon belül igazolja azt a jogalapot, amelyre való hivatkozással Caba Iuliu felelőssé kívánják tenni. Időközben a legfelsőbb számvevőszék, amely elé az ügy szolgálati uton került, megállapította, hogy Caba Iuliu a kellő gondossággal járt el és az alantás tisztviselő által okozott 597 ezer leies kárért felelősségre nem vonható. A legfelsőbb számvevőszék felmentő határozata alapján Caba Iuliu most a törvénszék:őlt ingatlana feloldását kérte az előjegyzés alól. A tárgyaláson megállapították, hogy az előirt 15 napon belül a kiemstár az igazoló adatokat nem terjesztette elő és mindezekre való tekintettel a törvénszék a nyugalmazott pénzügyigazgató kéresemk helyt adott, vagyis elrendelte a fent említett előjegyzés törölését.

A szokás jogán

A nyugalmazott ezredes vidéki hírtökán ülhen.

Az aradi magyar katolikus intézmények tej-akciójának eredményteljes sikere

Az aradi Szociális Misszió Társulat, valamint a Katolikus Népszövetség Szociális Szakosztálya minden évben tejakciót rendez az aradi katolikus magyar iskolákban. Ennek a tejakciónak az a célja, hogy a szegénysorsu, vézna, betegségre hajlamos iskolásgyermekeknek naponta az iskolában egy negyed liter tejet juttassanak ingyenesen és ezzel elősegítsék testi fejlődésüket, egészségük megőrzését.

Az említett intézmények által megrendezett tejakcióról most elkészített kimutatás valóban rendkívül szép eredményről tesz tanubizonyosságot. Eszerint az aradi katolikus magyar elemi fiúiskolában 50, a gimnáziumban 5, a zárda leányelemi iskolájában és óvodájában 25, tehát összesen 80 szegénysorsu tanuló kapott naponta egy-egy negyed liter adag csíráztatott tejet. A múlt év decemberétől ez év májusáig 7.265 adag, vagyis 1816 és egy negyed liter tej került ingyenes kiosztásra.

Ezen kívül ezzel párhuzamosan a jobb anyagi körülmények között élő gyermekek is résztvettek a tejakción olyképpen, hogy a szüjeik által részükre vásárolt tejet fogyasztották. Ilymódon 6.102 adag, tehát 1525 és fél liter tejet fogyasztottak el az akció keretében.

Eszerint a tejakció így összesen 13.367 adag, azaz 3.341,75 liter tej elfogyasztásával zárult.

Ennek a nemescélú mozgalomnak egyik lelkes szervezője és irányítója Návrádi Agoston, az aradi római katolikus elemi iskola igazgatója volt. Az idei tejakció befejezése alkalmából az említett iskolák vezetősége és az aradi római katolikus egyházközség köszönettel fordult öv. háró Andrienyf Károlyhoz és Takácsy Miklós földbírtokoshoz, az egyházközség ajnlókéhez, akik a maguk és a vezetőségük alatt álló társadalmi intézmények részéről áldozatosan támogatták és megvalósításához juttatták a szegénysorsu iskolás növendékek érdekében lebonyolított tejakciót.

— Aradi származásu fiatal lány tragikus halála Kolozsváron. Egy fiatal, közszeretethen életürilány haláláról hozott hírt a távtró Kolozsvárról Wolff Márta, a Schenker et Comp. hat éven át volt kltünő tisztviselőnöje halt meg Kolozsváron, 23 éves korában. Kolozsváron részben a klinikán, majd utóbb a Lengyel-szanatóriumban történt leggondosabb kezelés sem tudta megmennteni az életnek. A hosszas betegség után bekövetkezett halált a fellépett általános gyengeség és nagyfokú vérvettség okozta. Wolff Márta ugy az aradi társadalom körében, mint hivatalában általános szeretetnek és megbecsülésnek örvendett. Halálát édesanyja: dr. Wolff Ignác kolozsvári közjegyző-nelvettes, a dr. Aciu közjegyzői iroda vezetője Aradon lakó édesanyja, az aradi Kornis- és Kaufmann-családok és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése július negyedikén folyt le a kolozsvári izraelita temetőben, a nagyszámban megjelent rokonság és ismerősök részvéte mellett.

— KÁRTÉRITÉSI PERT INDÍTOTT ÉLETT MEGMENTŐJE ELLEN Athénból jelentik: Marcus Elesterie athéni flajalember menyaszonnyával egy folyó partján sétált Seta közben segélykiáltásra lett figyelmes és megdöbbenéssel látta, hogy a folyóban egy fiatal nő fuldokolik. Régtől utánaugrott és a nőt, aki már elmerült, paritavltta. Az eszméletlen nő mesterséges légzést alkalmazott, hogy magához térítse. Nagy buzgalommal a nőnek előörte a csuklóit. Amikor a nő magához tért, ahelyett, hogy megköszönte volna élete megmentését, ügyvédhez szökött és kártérítési pert indított Marous ellen. Ami a legérdekesebb, a pechos életmentőt az athéni bíróság elmarasztalta az orvosi költségek fizetésében.

— Meghalt Vendrey Ferenc, a kiváló magyar színész. Budapestről jelentik: Vendrey Ferenc híres magyar színművész 82 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Vendrey 1858-ban Sepsiszentgyörgvön született. Édesapja tábornok volt. Fiatal korában megszökött hazulról és felcsapott színésznek. A kolozsvári színházban kezdte meg nagyserü színészi pályafutását. 1900-ban a budapesti Vigszínházhoz szerződött és itt működött egy negyedszázadon át. A magyar színészet nagy halottját csütörtökön temették.

— Kanálkezü és orrnókiüll gyerekek. Kragujevac, Tomics Foma napszámos felesége szörnyűszülöttet szült. A csecsemő kezén nincsenek ujjak, a kéz valószínűleg egy kanálhoz hasonlít. A szörnyűszülöttnék ninc orra hanem az arca két oldalán egy-egy lyuk pótolja az orrlukakat. A csecsemő és az anyja egészségesek. A szülők akkholisták.

A „Nemzet Pártja“ aradi tagozatának [előkezelés] sorrendje

Mint ismeretes, július 1-én kezdődtek országsszerte — így Aradon is — a Nemzet Pártjába való beiratkozások. Aradon a beiratkozások a városháza 59 számú szobájában folynak le. A kérvényeket naponta 8—1-ig és délután 4—7-ig lehet beadni. Július 31-ig. Tegnap a C, D, E kezdetűsök iratkoztak be. A további sorrend a következő:

- 5-én F, G, 6-án a H, I vagy J, 8 és 9-én a K vagy L, 10—11-én az M, N, vagy O, 12—13-án a P, V vagy R, 15 és 16-án az S, Sch, Sz, 17-én és 18-án a T, vagy U, 19-én a V, vagy V és

22-én az X, Y, vagy Z kezdetűsök jelentkezhetnek.

Július 23—31 közötti munkanapokon azoknak a jelentkezőknek a kérvényeit fogadják el, akik igazolt oknál fogva a számukra kijelölt napokon nem jelentkezhettek. Vasárnap és ünnepnapokon, vagyis július 7-én, 14-én, 20-án, 21-én és 28-án a tagjelvételek Irada délelőtt 8—1-ig és délután 4—7 óra között a következő városrészekben működik: Gradiste-i telep (az elemi iskolában), Mikalaka (közgazgatási kirendeltség), Gáj (közgazgatási kirendeltség), Sága, Buzsák és Poltura (Ségai Kulturház).

Közlemény. A belügyminisztérium távirati rendelkezése alapján az aradi prefektúra felhívja a Besszarárból és Bukovinából menekült és Aradmegye körzetében tartózkodó tisztviselőket, hogy pontos címüket, lakhelyüket, hivatali rangjukat és működési helyüket írással közöljék a belügyminisztériumnak.

CSÖKKENTETTÉK A KÖZUTI TÁRSASGEP-KOCSIFORGALMAT. A közúti közlekedés igazgatósága a következő közleményt hozta nyilvánosságra: „Közúti társasgép-kocsik forgalma csökkentése miatt az autóbusszolgálat egyes mellékvonalain időlegesen felfüggesztettük a forgalmat. Ennek következtében a mai naptól kezdődően csak a következő vonalok közlekednek társasgép-kocsikkal: 1-es vonal: vasútállomás—Ujarad; 3-as vonal: Mosóczy-telepi vám—hegyváli villamosvasút megállója átszállással; 7-es vonal: minoriga-templom—Neuman-nyár, valamint a 10-es vonal: mikalaki vár—hegyváli villamos vasútállomás. A 9-es vonal járatát a 7-es vonalon közlekedő kocsik helyettesítik. A 4-es, 5-ös és 6-os vonalak viszonylatában — amelyek a forgalmat időlegesen beszüntették, a gépjármű-igazgatóság — kérésre — visszatéríti a károsított bérletek árát.

Kettős szereplő dráma Galatiban. Galatiból jelentik: Megdöbbentő kettős szereplő dráma játszódott le Galatiban. C. Sandru, a galati tüzetoltóság egyik vezetője és Anica Petru nevély menyasszonya széngázzal megmérgezték magukat és mindketten meghaltak. A hatóságok feltevése szerint a kettős öngyilkosságot azért követték el, mert valamit akadályozta az egybekelésüket.

A MEGGONDOLATLAN feleség emberéletébe került. Vigyázz, hogy mit és hol beszélsz. Sohase ne tudjadat, hogy ki hallgat ki!

„Csend nyugalom, béke.“ Ma már mindenki tudja, hogy a nyaralás problémáját kitűnően és olcsón oldhatja meg. A Hármassziget árnyas erdeje madárdaltól hangos berkei feledtetik a napi gondot. A meleg idő beálltával tömegesen keresik fel családjukkal ezt a pompás hétvégi kirándulóhelyet. Olcsón és jól nyaral mindenki és közel van otthonához.

A rovinei Roman Casino berbe kiadó

3 évj időtartamra. A Casino teljes felszereléssel, berendezéssel és italmelési engedéllyel bír. Az igénylők e hónap 10-ig adhatják be ajánlatukat a Casino vezetésének. Biztosíték megkívánják.

Vitriolos merénylet a temesvári anyakönyvvezetői hivatal előtt. Temesvárról jelentik: S. Mihály Jempevári munkás kedden délután tizenkét órakor házfűrészt akart kötni az anyakönyvvezetőnél a Sarottával. A két fiatal a megbeszelt időpontban találkozott az anyakönyvi hivatal kapujánál. Amint beléptek a kapun, a kapu mögött hirtelen előugrott egy nő és a nála levő üveg tartalmát a menyasszony arcába öntötte. A maró folyadék a menyasszony arcának bal oldalára ömlött; és ruháját is tönkretette. A vőlegény elkapta a merénylő kezét, hátrálta, majd átadta a közelben álló rendőrnök, aki bekísérte a rendőrségre. A menyasszonyt az épületben lévő natikába kísérték és ott első segélyben részesítették. Az esküvő elmaradt. A rendőrségre kísérték arra hivatkozott hogy a fiatalember már régen udvarolt neki és házasságot is ígért.

Szigoru inlézkedéseket léptettek életbe Bucuresti tüzifaellátásának biztosítására

A Bucurestől 150 km. távo ságon be ül iekvő üzemek termelésük 75 százaléka, a 150-250 km. közöttiek 50 százalékat, a 250—350 km. közöttiek pedig 25 százalékat kötelesek Bucurestibe szállítani

A nemzetgazdasági minisztérium rendkivül érdekes rendeletet hozott Bucuresti tüzifaellátásának biztosítására.

A rendelet értelmében az összes fatermelő üzemek, amelyek Bucurestől 150 kilométer távolságig terjedő vasútállomás körzetébe tartoznak, kötelesek termelésük 75 százalékát a fővárosba szállítani. A 150—250 kilométer távolságra fekvő üzemek szállítási kötelezettsége a termelés 50 százaléka, a 250—350 kilométer közöttieké pedig 25 százaléka. Az első kategóriába esik a Kárpátok ókirályság-helyi lejtője egészen Predealig, Moldova felé Buzauig, Oltenia felé pedig a dunai alföld kezdetéig. A második körzet Erdélyben Fogarasig, Homoródig, Csíkszentsimonig, Kézdivásár helyig és Bodzási Fordulóig terjed, az ókirály

ságban a kárpátok lejtője egészen Adjudig, Dobrudzsában Constanta irányában a tengerig, Bazargic irányában Caraomerig, Olteniában pedig Craiováig terjed. A harmadik körzetbe beletartozik az egész Székelyföld, a Brassó—Szeben közötti vasútvonal, a Kárpátok ókirálysági lejtője Romanig, egész Dobrudzsa, Oltenia pedig Turnu-Severinig.

A bikkfa árát Bucuresti-i vasútállomáson átadva 10 tonnás vagononként 11.000 leiben, a tölgyfát 11.500 leiben állapították meg. Ebben az összegben bennefoglaltatnak az összes bélyegkötelezettségek és egyéb illetékek. Az állami erdőigazgatóság (CAPS) tonnánként 1200 leies árban bocsátja a fogyasztók rendelkezésére a tűzifát házhoz szállítva.

Feljelentette szüleit mert visszatartották hozományát.

Szokatlan feljelentés ügyében járt el a napokban a nagykarolyi rendőrség. Rosenzweig Ernőné, született Jurovits Klára benaaszolta apját Jurovits Adólfot, aki visszatartotta leánya teljes ruhaneműjét, Jurovits Klára ugyanis szülei ellenzése ellenére férjhez ment. Ezért a szülők nemcsak a ruhákat tartották vissza, hanem a megígért hozományt sem adták ki. A rendőrség közhenjárására Jurovitsék kadták a ruha egy részét. A fiatalasszony most polgári pert indít szülei ellen.

A TERMÉSZET egy beszélő és két balló szeryvet áldott meg, ami arra tanít, hogy többet kell hallgatnunk, mint beszélnünk.

Beszélni annyit jelent, mint vetni, hallgatni pedig annyit jelent, mint aratni.

Aki hallgat, megtanul hallgatni és figyelni. Öngyilkosságot kísérelt. Afalt Teréz, Aurel Vlaicu-ut 1—3. szám alatti 27 éves aradi lakosnő ma este aszpirinnel megmérgezte magát. Tettét azonban időjében észrevették és a kihívott mentők a közokorházba szállították. Állapota kielégítő. Tettének oka egyelőre ismeretlen. A vizsgálat az ügyben megindult.

ADÓ, AMIT CSAK A SZÉP NŐK FIZETNEK.

A Los Angeles melletti Lorrow Beach fűrdőhelyén a városi tanács kijönös adót vetett ki. Erdekes, hogy ezt az adót csak nők fizetik. A városi tanács határozata értelmében minden fűrdőidényre öt dollár utalékot kell fizessen az a nő, aki a strandon lakkozott lábkörmökkel jelenik meg. Tekintve, hogy Amerikában a hölgyek között divatos a strandcipők viselete, kizárólag a széplábu nők merészkednek meztláb, lakkozott körmökkel a strandra és feltűnő vágyukból igen csinos összeget szed össze a városi tanács.

„Feltámadt“ a constantai öngyilkos. A napokban az egész ország sajtóját hejtarta az a hír, hogy egy Zvanovici Gheorghe nevű constantai fiatalember szerelmi bánatában a tengerbe ölte magát. Egyes lapok egészen fantasztikus, színes riportokat is közöltek az öngyilkosság előzményeiről és körülményeiről. Az eset annál valószínűbbnek látszott, mivel az állítólagos öngyilkosság elkövetése után három órával a mamiaini strand közelében kifogták a tengerből egy fiatalember holttestét. Az pedig hogy az esetnek a lapok olyan nagy publicitást adtak, arra magyarázható, hogy az állítólagos öngyilkos egyik fekete tengeri halász-nagyvállalkozónak a fia és vízisportkörökben országosan ismert szökevény. A letolyított rendőrségi nyomozás során megállapítást nyert, hogy Zvanovici az állítólag elkövetett öngyilkosság idejében szülei lakásán tartózkodott, onnan vitték be a rendőrségre kihallgatás végett. Itt kijelentette, hogy eszéhez nem volt öngyilkosságot elkövetni és kijelönsen a tengerbe ugrás által. Annál kevésbé mivel kitűnő sportluszó, sőt a kerületi bajnokság többszörös nyertese. Az egész mesét egy gyermek találta ki, aki öt egy leánnyal a tengerparton látta sétálni. A rendőrség ennek ellenére továbbfolytatja a nyomozást és az ügy tisztázásáig őrizetben tartja Zvanovici-ot, mert a gyermek aki az öngyilkossági históriát elterjesztette azt vallotta, hogy a fiatalember többször beszélt öngyilkossági szán dékáról.

Huszesztendés „ujdonság“, ami forradalmat jelent a hadászathban. A második világháború egyik legnagyobb meglepetésének és sikeres fejezetének az előtérnyös német repülőhadász bizonyult. A huszárvégyvezetés megszületéséről és a félcímtes gyorsasággal dolgozó német előtérnyös katonák bravuros teljesítményeiről rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl gróf Bethlen Margit népszerű, képes szépirodalmi lapjának, az Únnepek inost megjelent számja. Az albumnak Únnepek ezuttal is gazdag tárházát nyújtja a nyelvés és szórakoztató olvasnivalóknak s a remek Főelárúító: Journal Import, Oradea, Bul. I. 46. Egy szám ára 12 lei.

RITKÁN BÜNYÖR... ha keveset és gyakran bünyödünk, ha sokat beszélünk.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akarod, hogy mások elrejtsek titkodat, amikor te sem tudod elrejteni azt.

Rendőrségi hírek. Harja Gheorghe, Sava Raicu-ucca 152. szám alatti postai tisztviselő megjelent a központi rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik július 3-án éjjel 6000 lei értékű kerékpárját ellopták. Az ügyben a nyomozás megindult. Nagy Regina, Cantacuzino-ucca 147. szám alatti lakosnő megjelent a rendőrközpontban és jelentést tett, mely szerint 1700 lei és iratait tartalmazó készletét elvesztette. A vizsgálat megindult. Bosnyák Róza, Aurel Vlaicu-ucca 208. szám alatti aradi lakosnő a rendőrség bünygyi osztályán feljelentést tett, mely szerint 1700 lei és iratait tartalmazó készletét elvesztette. A vizsgálat megindult. Bosnyák Róza, Aurel Vlaicu-ucca 208. szám alatti aradi lakosnő a rendőrség bünygyi osztályán feljelentést tett Sipes Mária ellen, aki — szerinte — ellopta ruháit. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot. Gillich János július másodikán az egyes számú társasgép-kocsin elvesztette 400 lei és iratait tartalmazó belső tárcáját. Ma reggel lakásán egy ismeretlen ember jelent meg, aki visszaadta a tárcáját a benne levő iratokkal együtt, azonban a pénz: nem nyújtotta át. Gillich feljelentést tett ez ellen az ismeretlen ember ellen, aki neki azt mondta, hogy az apósa, aki uccasapró, találta a tárcát a szemétdombon. Sikkasztás címen tetta meg a feljelentést az ismeretlen „megtaláló“ ellen, aki megtartotta magának a pénzt. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

Gazdag tartalommal jelent meg a magyar közeposztály népszerű hetilapjának, az Új Időknek legújabb száma. A szépirodalmi részt az érdekes és mulatságos Cseruzjegyzetek, szerkesztői úzenetek s a többi hasznos népszerű rovaj egészítik ki. Különösen mutatványszámot bárkinek kiold a kiadói hivatal: Budapest VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre Romániában 200 lei.

Magyar nősök találta föl az előtérnyőt. A mos. folyó világháború egyik legsikeresebb fegyverét, az előtérnyőt, mint ezt Tolnai Világlapja legújabb száma kimutatja, Verancsics Faustus, csanádi nősök találta fel több mint 300 évvel ezelőt. Természetes és orvostudományi cikkein kívül közel száz riportképpen ismerteti a legfrissebb magyar és külföldi eseményeket, rejtélyrovata pedig mindenkor kedves vendége a magyar családnak.

Hogy nyaralnak a nők színházban? Erről közöl érdekes képekkel illusztrált cikket a Déli színházi hetilap legújabb száma. Színházi beszámoló, kullisszámogóttj platyák, színes riportok, kiváló magyar írók érdekes elbeszélései divat, szépségápolás, igazság, humor, keresztrefény és alkates képes heti rádióműsor, valamint több mint félszáz sebbnél-sebb kép teszik pártatlanul népszerűvé a legolcsóbb színházi képes hetilapot.

Nyári délutáni és estélyi ruhákat, változatos strandöltözékeket, fehérneműt, gyermekruhát hoz a Párisi Divat júliusi száma. A kézimunkaoldalakon megismert, horgolt tarkakivarrásos terítők, függönyök, megkeltáska, öv gallér, stb. rajzmin-ait mutatja be. A Párisi Divat többi oldalain szén versek és Rexa Dezső, Szentgyörgyi Ferenc, Bozav Marai, stb. érdekes novellái, cikkei váltakoznak, azonkívül folytatásos regényt, háztartási tájékoztatót, rejtélyt talál az olvasó a Párisi Divatban.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu, KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand, ROZSNYAI gyógyszertár, Piata Avram Iancu

Korzika különös „királya”

I. Tivadar, akit „a Sors megajándékozott egy királysággal, de kenyeret nem adott neki...”

Talán egyetlen fája sincs Európának, amelynek olyan változatos lenne a története, mint a romantikus sziget, amelyről most annyit beszél a világ. Vandálok, görögök, lombardok, mörök egymásután voltak Korzika urai. Aztán a pápai állam birtokába került, majd Pisa és Génua küzködtek érte váltakozó szerencsével, míg végre a tizenharmadik században a génuaiak maradtak felül és a sziget a génuai Szent György társaság birtoka lett. Ez azonban egyáltalán nem jelentette a világszonyok konszolidálódását Korzikán. Sőt ellenkezőleg — a génuaiak olyan magas adókat akartak kifizetni a korzikaiakból, hogy azok csakhamar fel lázadtak. Vezetőjük Hiacinthe Paoli volt, a későbbi híres korzikai szabadsághősnek, Pasquate Paolinak az apja és csakhamar annyira szorongatták a génuaiakat, hogy azok, nem lévén elegendő katonájuk, nyolcezer zsoldost béreltek a würtembergi hercegtől, aki azzal a kikötéssel adta bére zsoldosait a génuai köztársaságnak, hogy minden megölt katonáért száz font kárterítést fizetnek.

A király „multja”

A királyt Neuhoff Tivadarnak hívták és jókai tollára való személyiség volt. Király volt, mellette Korzika földjére lépett volna, — a kalandorok királya, aki végigjárta és végigpumpolta egész Európát. Metzen született. Az apja a münsteri püspök gárdakapitánya volt, de kegyvesztett lett, mert a püspök engedélye nélkül feleségül vette egy lütichi kereskedő lányát. Belgiumba ment, ahol Namur ostrománál esett el, amikor Tivadar öt éves volt. A fivő az orléansi hercegnő udvarába került, mint apród, majd belépett a francia hadseregbe, de onnan adósságai miatt csakhamar kitépték és Svédországra ment, ahol Görtz báró, XII. Károly mindenható minisztere, akinek szegényről-végről rokona volt, maga mellé vette, mint hátkárt.

Madrid volt a következő állomása változatos életének. Ezredes lett a spanyol a hadseregben, és meg is nősült — egy gazdag angol főurnak a lányát, Lady Sarsfieldet vette feleségül. A hölgy papája azonban nem akart annyi pénzt adni Neuhoffnak, ami eljensúlyozhatta volna önagysága csuhnyaságát, ennél fogva Neuhoff otthagyta feleségét, újszülött fiával együtt és Párisba távozott. Hogy valami emléke mégis legyen az asszonytól, mindenesetre magával vitte felesége összes ékszereit, vigan élt Párisban, nagyban spekulált és vagyont szerzett. A vagyon azonban nem sokáig tartott, mert Neuhoff minden pénzt a Compagnie de Law spekulációjába fektette és amikor az összeomlott, ő is egy garas nélkül maradt. Ott kellett hagynia Páris, mert a hitelezők nagyon szorongatták — megint Hollandiába ment, majd Londonba, onnan Olaszországba, kártyázásból élt, mindenütt költsönöket vett fel, mindenhol más néven szerepelt. Firenzében az osztrák császár meghatalmazottjának adta ki magát és úgy kopasztotta a hiszékeny embereket.

A tuniszi hej sejt

Firenzében ismerkedett meg néhány korzikai menekülttel és hallván tőlük, hogy a sziget lakossága milyen harcban áll a génuaiakkal, megvillant agyában az ötlet, hogy hatalmába kerít Korzikát. Igen ám, de egy ilyen vállalkozáshoz pénz kellett és Európában már alig akad ország, amelynek a rendőrsége ne kereste volna őt. Végül is a tuniszi hej hajlandónak mutatkozott, hogy finanszírozza a vállalkozást, adott neki tíz ágyut, négyezer puskát, löszert és egy félmillió aranyat. Neuhoff kibérelt egy angol hajót és azzal Korziába vitorlázott. Aljériába összehívta az elégedetlenek főnökeit és közbölte velük, hogy ki akarja verni a génuaiakat a szigetről. A jelkesedés, amellyel fogadták, óriási volt, annál inkább, mert a négy legbefolyásosabb főnököt azonnal kinevezte ezredessek havi 200 livre fizetéssel. Hynacinthe Paolit, az elégedetlenek vezérét pénzügyminiszterre nevezte ki, kiosztott a korzikaiak között 7000 zsák gabonát, amit Tuniszból hozott magával és egy hónappal később 1736 április 15-én Korzika királyává koronáztatta magát.

Letette a koronázási esküt, amelyet önmaga fogalmazott meg és azonnal hozzálátott, hogy hadsereget toborozzon. Össze is szedett huszezer embert — persze csak a negyedrészt tudta fellegy-

Ennyit ért akkor — 1729-ben — egy katonára élete. A német zsoldosok le is hajóztak Korzikára, de a szigetlakókat nem tudták legyőzni. A sziget uttalan rengegeiben, a hegyek közt elrejtőzve, rettegető gerillaharcban pusztították Paoli emberei a würtembergieket és a génuai köztársaság bizony sok száz forintot kellett, hogy kifizessen. Három évvel később aztán a génuaiak abbahagyták a felesleges vérontást — talán meg is unták a száz forintos fizetését — amnesztiát hirdettek a felkelő korzikaiaknak, elengedték a hátralékos adókat és más engedményeket is tettek. Sokáig persze nem tartott a békesség, mert a génuaiak csakhamar megbánták az ígéreket, amelyeket tettek és így 1735-ben megint felütötte Korzikán a felkelés a fejét. Megint Paoli állott a felkelők élére és javában állt a harc a korzikaiak és a génuaiak között, amikor, 1736 március 12-én, Aljéria kikötésében egy angol hajó vetett horgonyt, amely nem kisebb személyiséget hozott magával, mint Korzika leendő királyát.

verezni és 1736 július 20-án Zeglianál meg is vette a génuaiak zsoldoshadát.

Ezzel azonban el is pártolt tőle a szerencse. Bastiát már nem tudta elfoglalni és ehelyett komolyabb uralkodói tevékenységének szentelte magát. Pénzt veretett, amelyben sajnos több volt a réz, mint az ezüst és egy lovagrendet alapított, a Felszabadítók Rendjét. A korzikaiaknak azonban nem volt érzékük a lovagrend iránt, a pénzt rossznak tartották és miután Neuhoff nem óhajtott tovább harcolni a génuaiak ellen, hanem uralkodói babérait pihent, lassanként ellene fordultak. Először Paoli lázadt fel ellene, majd egy másik főnök is, végül pedig egy tragikomikus eset teljesen aláásta I. Tivadar királyi tekintélyét. Ennek az esetnek a hősnője egy fiatal orezzai parasztlány volt, aki nagyon megtetszett ő Felségének. A lány bátyja azonban kérdőre vonja a királyt és az összeszóalkozás hevében egy széket vágott az uralkodó fejéhez. Ezzel természetesen vége volt a királyi tekintélynek. A pénz is fogytán volt és így a király 1736 november 11-én hajóra szállt és elhagyta birodalmát.

A korzikai királyság nyolc hónapig tartott.

Az utolsó fejezet

I. Tivadar Rómába ment, ahol pénzt akart szerezni, hogy visszatérjen Korzikára, azonban a hitelezők elől csakhamar Franciaországba kellett menekülnie. Ott azonban a rendőrség már néhány nap múlva élesen érdeklődött iránta, így jobbnak látta Amszterdamba távozni. Sajnos, ott sem tejtették el a hitelezői és Londonba szökött, majd Belgiumba ment, ahol összeakadt három gazdag kereskedővel, akiknek olyan ragyogó színben eszelték azokat a lehetőségeket, amelyeket Korzika nyújt, hogy azok hajlandónak mutatkoztak egy újabb expedíció felszerelésére.

Három hajót szereltek fel, nyolcezer puskát, kétezer pisztolyt, hátezer pár csizmát és ezer sátrát bocsátottak I. Tivadar rendelkezésére és ezzel szemben nem kívántak többet, mint Korzika összes állami jövedelmének a felét, valamint a vámok elzálogosítását, amire I. Tivadar természetesen örömmel hajlandó volt. A francia történetírók szerint különben e mögött a vállalkozás mögött a hollandi kormány állott, amely a kezébe akarta keríteni Korzikát. A vállalkozás azonban nem sikerült.

I. Tivadar visszament Londonba, ott azonban elérte végzete — az adósok börtöne, amely elől életében annyiszor menekülnie kellett. A baui sikerült expedíció pénzbemberei egyszerűen becsukatták és a szegény király három esztendeig ült az adósok börtönébe, míg Horace Walpole közbenjárására ki nem szabadult onnan. Hatvanhat esztendőskorában halt meg, a legnagyobb nyomorba és Walpole, aki a westminsteri Szent Anna temetőben sarkövet emeltetett neki, ezeket a szavakat vésette a sarkőre:

„A Sors megajándékozta egy királysággal, de kenyeret nem adott neki...”

SZATMARI IENO

SPORT

Bolgár bíró fogja vezetni a Rapid-Gradjanski mérkőzést

Bucuresti. A Rapid-Gradjanski közti mérkőzést az eredeti terv szerint magyar bíró vezetne volna le. A magyar játékvezető akadályoztatása miatt a kupa-bizottság Atanasoff bolgár bírót kérte fel a mérkőzés vezetésére. A Ferencváros—BSK mérkőzés levezetésére Mies bécsi játékvezetőt delegálták.

Szeged—Universitatea 3:2 (1:1)

Kolozsvár. 2000 főnyi közönség jelenlétében játszották le a nemzetközi mérkőzést, amely érdekes és élvezetes játék után a szegediek fent győzelmével végződött. Az 1. percben Medrea II. öngólt vétett, amit a 15. percben Taranu kiegyenlített. A II. félidő 20. percében Medrea II. ismét öngólt vét. a 31. percben Bognár lő újabb gólt, a 36. percben Coracu szépít az eredményen.

Az U. kapuját Boros helyett Patriu védte, ami súlyos hátrányt jelentett az egyetemi csapatnak. Bíró P. Huneade volt.

Nem enged jogaiból a Mica

Bucuresti. A labdarugó szövetség elnöki bizottsága kizárta a B. liga minősítő körmérkőzéséből a brádi Micat, azon a címen, hogy Brád lakossága nem éri el az ötvenezret és helyébe a Victoriat, vagy Universitateat vette be. A Mica elnöksége most memorandummal fordult a szövetség elnökségéhez, amelyben szerzett jogaira való hivatkozással követeli a körmérkőzésben való részvételt, ellenkező esetben a a bírósághoz fordul jogának érvényesítése végett. A szövetség körében nagy fejtörést okozott a Mica beadványa.

Elmarad a budapesti magyar—német atlétikai viadal

Budapestről jelentik: A július 6-ikára és 7-ikére tervezett magyar—német atlétikai viadalt a válogatott atléták egyéb eljoglásága szolgálatai beosztása és a közlekedési nehézségek miatt elhalasztották. A magyar atlétikai szövetség úgy tervezi, hogy augusztus végére, vagy szeptember elejére hívja meg a mérkőzés megtartására a német atlétákat.

Szűkebbkörű értekezlet Belgrádban

Belgrád. Megirtuk, hogy a szombatra tervezett belgrádi kis KK értekezlet elmaradt, mert Iuga Liviu dr. és Gidőialvy Pál dr. nem utazhattak el a jugoszláv fővárosba. Ehelyett a Ferencváros vezetői a vasárnapi mérkőzés után megbeszélést folytattak Kika Popovici, Simonovics és Andrejevics szerb megbízottakkal. A megbeszéléseknek nem volt hivatalos jellege.

Megrendezik a Franciaország körül kerékpárversenyt?

Bordeaux. Franciaország nehéz órákat élt át, ennek ellenére sportkörökben már is arról beszélnek, hogy rövidesen megkezdik a versenyek megrendezését. Ezek közül legérdekesebb az a hír, amely arról számol be, hogy megrendezik az 1940. évi Franciaország körüli kerékpárversenyt, amelynek természetesen propaganda-jellege lenne. A verseny tíz szakaszból állana és azon az ország legjobbjai vennék részt.

O Vulturul—AMTE kombinált mérkőzés vasárnap. Vasárnap délután a Vulturul sporttelepén Vulturul—AMTE kombinált mérkőzés kerül lebonyolításra.

O Chiroiu eltávozik a TMAC csapatától. Temesvár. Chiroiu, a temesvári munkásatléták válogatott hátvédje, a cuziri UMC csapatához kérte átigazolását.

O A Ferencváros megóvta a BSK elleni mérkőzését. Belgrád. A Belgrádban megrendezett Ferencváros—BSK kis KK mérkőzés előtt a magyar csapat vezetősége óvást nyújtott be, mert Picky Kroner, a kijelölt játékvezető nem jelent meg és így szükségbírónak kellett vezetnie a mérkőzést.

O Jack Dempsey győzelme. Newyork. Jack Dempsey volt ökölvívó világbajnok újból hozzáfogott a versenyzéshez és legutóbb legyőzte a texasi Glarence Luttrellt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egyelőre felfüggesztették az árukészletekről szóló jelentések beadásának kötelezettségét

A Monitorul Oficial legutóbbi száma a nemzetgazdasági minisztérium következő rendelkezését közli:

Mindaddig, amíg az árukészletek és az árak bejelentésére vonatkozóan az új rendszabályok életbe lépnek felfüggesztjük az 1940. március 4-iki, az árak ellenőrzéséről, valamint a termelés fokozásáról szóló törvény 12. szakaszában, valamint a 20. szakasz 2. bekezdésének 1.

és 2. pontjában és 3. bekezdésében foglalt rendelkezések végrehajtását.

A március 4-iki törvény fentemlített rendelkezései arra kötelezték a nagykereskedőket, és az iparvállalatokat, hogy havonta kimutatásokat készítsenek és juttassák el a nemzetgazdasági minisztériumhoz ezen kimutatásokat az árukészletekről.

A 0,20 százalékos érték utáni illeték a községekbe bevitt gabonaneműek után is fizetendő

A belügyminisztérium mellett működő ügyvédtanács véleményezése

A belügyminisztérium mellett működő ügyvédtanács 250—1940. szám alatt véleményezést adott ki, amely a gabonaneműek után fizetendő 0,20 százalékos községi érték (ad valorem) illetékekkel kapcsolatban közli, hogy Tenger-tartomány széktartósága a következő két kérdéssel fordult a belügyminisztériumhoz: 1. Azok a gabonaneműek, amelyek Constantába, vagy egyéb kikötőkbe érkeznek és kivitel céljából ott elrakózzák, átmenő áruknak tekinthetők-e és mentesülnek-e a 0,20 százalékos érték utáni illeték alól? 2. A mezőgazdasági termékek és különösen a gabonaneműek, amelyek a mezőgazdasági törvény értelmében mentesek bármilyen illeték alól, mentesülnek a közigazgatási törvény által előírt 0,20 százalékos érték utáni illeték alól is? A belügyminisztérium mellett működő ügyvédtanács a fenti kérdésekkel kapcsolatban a következő, kötelező erejű véleményezést adta:

A mezőgazdasági termékek értékesítéséről szóló törvény értelmében a vásárra, illetve piaci eladásra vitt áruk után a községek a belügyi és a földművelésügyi minisztérium felhatalmazása alapján illetéket hajthatnak be, amelynek nagyságát a községek a két minisztériummal egyetértésben állapítják meg. A közvetlenül a kikötőkbe érkezett és ott eladott, valamint a csupán átmenő áruk, men-

tesülnek a községi értékilleték alól. Ugyanennek a törvénynek az értelmében a mezőgazdasági termékek után más illeték a megyék, községek és egyéb közigazgatási szervek javára csak törvény alapján hajtható be. Az 1938. augusztus 14-én megjelent új közigazgatási törvényhez csatolt és a törvény kiegészítő részét képező táblázat 15-ik pontja felhatalmazza a községeket arra, hogy 0,20 százalékos érték utáni illetéket hajtsanak be a kereskedők és iparosok által a község körzetébe vasuton, póstán, vagy bármilyen más szállítási eszközzel bevitt és a község körzetében levő raktárakból kivitt áruk után, annak meghatározásával, hogy az átmenő (tranzit) áruk nem esnek a fentemlített illeték alá. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási törvény később jelent meg, mint a gabonaértékesítési törvény és nem mentesíti a gabonaneműeket a 0,20 százalékos érték utáni adó alól, ennek a későbbi törvénynek intézkedései a mérvadóak, vagyis a községekbe bevitt gabonaneműek után is kell rógni a 0,20 százalékos értékutáni illetéket.

Ami a kikötőkbe vitt és ott elraktározott árukat illeti, abban a pillanatban, hogy elraktározták, nem tekinthetők átmenő áruknak és így ezek után is esedékes a 0,20 százalékos értékutáni illeték.

Valamely bányavállalat felszerelése elrekvirálható más vállalat részére

A nemzetgazdasági minisztérium rendelete értelmében a bányavállalatok 48 órán belül kötelesek leltárukat elkészíteni

A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amely közli, hogy az összes bányavállalatok kötelesek 48 órán belül leltárt készíteni összes közlekedési eszközökről, szerszámokról, gépeikről, valamint a tulajdonukban lévő anyagokról. Ezt a leltárt a helyi bányászati hatóságokhoz kell eljuttatni. A leltárban fel kell tüntetni az abban szereplő áruk és anyagok értékét is. Külön kimutatást kell készíteni az alkalmazottakról, azok etnikai

eredetének, valamint katonai helyzetének feltüntetésével.

A bányászati hatóságoknak a rendelet értelmében jogukban áll valamely bányavállalattól hivatalból vagy az érdekelték kérésére más bányavállalat részére közlekedési eszközöket, szerszámokat, vagy akár személyzetet is rekquirálni, ha erre szükség mutatkozik. Az elrekvirált személyek az új vállalattól kapták a rekquirálás ideje alatt ugyanazt a fizetést, a melyet eddig élveztek.

A nagyállatok vágatásának növelése helyett vezető körök baromfi- és házinyulhus fogyasztásának népszerűsítésére törekednek

A husfogyasztás kérdésének megoldása kapcsán vezető körök törekednek, hogy a szarvasmarha és sertésállomány minél hatékonyabb kimélése céljából bevezessék a juh- és kecskehus fogyasztását minél szélesebb körökben. A fogyasztás átállítása természetesen nem mehet végbe egyik napról a másikra, miért is a szükséglet biztosítása meglehetősen gondos okoz. A nemzetgazdaság és a népiélet különböző tényezőinek összehangolt kezelése céljából mezőgazdasági körök állandóan szólnak a kérdést.

Az utóbbi időben az a javaslat érkezett a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy enyhítsék a borjú és malacvágatási korlátozások

kat. A minisztérium nem tette magáévá a javaslatot, sőt ellenkezőleg: Ionescu-Sisestii miniszter intézkedett, hogy megteremtse azokat az előfeltételeket, amelyek a malacok és borjúk tenyésztésének minél nagyobb teret biztosítsanak. Ezek között elsősorban az a terv szerepel, amely szerint a tejtermékeket feldolgozó üzemek mellett malac- és borjútenyésztőtelepeket létesítenek.

Ezzel az akcióval párhuzamosan országosan megszervezik a baromfi- és házinyulhus fogyasztásának népszerűsítését és a házinyulhus tenyésztését is. Ezen a téren olyan lehetőségek vannak, amelyek nagyban elősegíthetik a husfogyasztás kérdésének kedvező megoldását.

Változatlan marad a papír ára

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter azon rendelkezését, amelynek értelmében elutasítja azt a kérést, hogy a különböző minőségű papirokkal kapcsolatban megállapított önköltségi árat emeljék. Így tehát szintén is az 1937. május 10-iki vagyis a Kartell-törvény megjelenésekor érvényben volt árak maradnak érvényben.

Visszaigényelhetők az amnesztia alapján megszüntetett üzletkedési ügyben beadott fellebbezések miatt letétbe tett összegek. Az üzletkedés elleni törvény alapján kirótt büntetések ellen fellebbezéseket csak a büntetés összegének letétbe helyezése után lehet jogérvényesen beadni. A június 2-i amnesztia-törvény kiterjed az üzletkedési ügyekre is és megszünteti ezen törvény megszegéséből eredő cselekményeket. Sok fellebbezés van folyamatban, amelyek az amnesztia-törvény alapján tárgyalanná váltak. Jogászai körökben az a vélemény van, hogy az ily. folyamatban levő ügyekben a letéti összegeket vissza lehet igényelni.

UJABB RENDELKEZÉSEK A POSTAI KÖZLEKÉSEKRE VONATKOZÓLAG. A posta vezérigazgatósága közleményt adott ki, amely szerint az érdekeltek tudomására hozza, hogy a jelenlegi körülmények miatt kénytelen volt a postai szállítások ügyében korlátozásokat alkalmazni. Ez a korlátozás a levelezés környök kiterjesztésére vonatkozó amnesztia-törvény előírásai kevesebb részre vonatkozik, mint korábban. Különösen éjszaka, valamint a levelek többszöri kézhezállításában lesz korlátozás. A postavezérigazgatóság közleményében hangsúlyozza, hogy a közlés ezt a korlátozást a postaforgalomban állg. fogja észrevenni.

A behozatali kérvények. Az aradi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a behozatali kérvényeket benyújtó cégeket, hogy a külkereskedelmi miniszter nem vesz figyelembe olyan kérvényeket, melyek nem a minisztérium hivatalos nyomtatványain vannak kiállítva, minthogy kizárólag a minisztérium jogosult ilyen nyomtatványok készítésére. A hivatalos nyomtatványok a kamaránál kaphatók.

Vasuton, autón, vagy hármán más járműven szállított áru után igazolni kell a nemzetvédelmi adó befizetését. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok, akik vasuton, autón, vagy bármilyen járműven szállítanak árut, gondoskodni tartoznak arról, hogy a kísérő levél mellett ott legyen a nemzetvédelmi adó lerovását igazoló okmány is. A pénzügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy az ellenőrző közegek a fuvarozás alatt lévő árukat is ellenőrizzék, abból a szempontból, hogy a 2 százalékos nemzetvédelmi adót lerótták-e az áru értéke után. A rendelkezés alapján a pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelteket, hogy ennek értelmében járjanak el.

Rádióműsor

Romániai időszerűsége.

PÉNTEK, JULIUS 5.

Bucuresti. Radio Romania. 13: Időjelzés, vizátlásjelentés, háziartási és orvosi tanácsok, 13.10: A Botz-tesiverek zenekara, 13.35: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények 13.45: A zene folytatása, 14.15: Hírek, 14.35: A zene folytatása, 14.45: Különféle közlemények, 19.50: Hírek magyarul, 20: Időjelzés, időjárásjelentés, 20.01: Turista krónika, 20.01: Gabriel Naruja énekel, 20.40: Hírek, 21: Miért lehet egy nemzet vitéz, Nicolae Iorga előadása, 21.10: Mozart: Szókratész a szerályból. Háromfelvonalos opera a stúdióból, 21.55: Hírek, 22.50: Sportközlemények, 23.25: Könyvzene lemezek, 23.40: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Fbressző, torna, 8: Hírek közlemények, étrénd, hanglemezek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Katonazenekar, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizátlásjelentés, 14.30: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál, 15.30: Hírek, 17.15: Híres kereskedők, előadás, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Hí. Jahn Antal és Regős András tangóharmonikakettőse, 18.35: A könyv utja, Hangképek, 19.10: A rádió szalonzenekara, 19.40: Sportközlemények, 20.15: Hírek, 20.55: Waldhauser-Kerpely-vonósnegyves, 21.55: Röptében a nyár körül, Utazás térben és időben, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Tánclemez, 24: Hírek német, olasz angol és francia nyelven, 0.20: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 20.25: Tibor Zoltán énekel zongorakísérettel, 21: Hírek, 21.25: G. Réthy Pál sakkelőadása, 21.50: Szórakoztató zenekari művek hanglemezeiről, 23: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Népdalok, 13.45: Lemezek, 14.50: Jevdjenievics Nada heggedünyvésznő, 15.30: Lemezek, 18.45: Lemezek, 19.20: Hírek, 20.40: Népdalok, 21.10: Rádiózenekar, 23: Lemezek.

Legújabb jelentéseink:

Churchill rosszakarattal vádolta meg a Pétain-kormányt az angol alsóház előtt

Az angol kormányelnök beszámolója az oráni eseményekről — „Ezt a háborút tovább folytatjuk“

Hiller engedélyezte a francia rádió-leadóállomások további működését

London. (Rador.) Churchill angol miniszterelnök az alsóház ülésén ma beszédet tartott, melynek során a következőket mondotta:

— „Mély szomorúsággal kell beszámolnom arról, hogy kényszerülve voltunk megakadályozni, nehogy a francia flotta német kézre jusson. Előfordulhat az az eset, hogyha két nemzet egymással küzd, az egyik kérheti a szövetségi köteleességek alóli felmentését. Legkevesebb, amit elvárhattunk volna a francia kormánytól, hogy mielőtt abba hagyja a harcot, ne okozzon Angliának, régi fegyvertársának károkat. Felajánlotta annak idején Franciaországnak, hogy mielőtt fegyverszünetet kérnek, flottáját küldje át angol kikötőbe. Darley tengernagy ezt megígérte, de nem tartotta be ígretét és a bordeauxi kormány német kézre juttatta, vagy akarta juttatni a francia flottát, tudatában annak, hogy ezzel halálos veszélyt mérhet Angliára. Pétain kormányának rosszakarataira példa az, hogy 5400 angol pilótát Reynaud bukása után, ahelyett hogy Angliába küldték volna, kiadták Németországnak. Az angol kormány tegnap ellenőrzés alá helyezte a francia hajóhadat. Tekintélyes egységek rövid figyelmeztetés után alárendeltek magukat ellenállás és vérontás nélkül, csupán egy angol matróz és egy francia tiszt halt meg és néhány jelentéktelen sebesült és történt. Kilencszáz francia tengerész kérte az angol állampolgárságot, amelyet minden formalitás nélkül megadtunk nekik és csatlakoztak hozzánk, a háború folytatására. A többi francia tengerészek kivánságukhoz képest visszatérhetnek Franciaországba. Az Angliában lévő francia katonák — kivéve azokat, akik De Gaulle tábornoknak engedelmessékednek — szintén visszatérhetnek hazájukba. Az Alexandriában lévő francia hajók nem hagyhatják el a kikötőt.

— Az Országban lévő francia flotta parancsnokának az angol tengernagy két feltételt szabott: 1. Vagy harcolnak Németország ellen Anglia oldalán, 2. vagy csökkentett légénységgel angol kikötőbe vonulnak. Mindkét feltételünk elfogadását visszautasította a francia tengernagy és erre 7.58 perckor parancsot kaptak az angol hadihajók a tüzelésre. A harc folyamán elsülyedt egy „Strasbourg“-osztályhoz tartozó hajó, egy másik súlyosan megrongálódott, két torpedóromboló, egy

anyahajó ugyancsak elsülyedt vagy kigyuladt. A „Strasbourg“-nak és a „Dunkerque“-nek sikerült elmenekülnie a Toursból jövő francia egységek vedelme alatt. Repülőgépeink üldözték őket. A „Dunkerque“ több hónapig harcceptelen lesz. Igen sok áldozata van a küzdelemnek. Egyetlen angol hajó sem vált harcceptelenné. Az ellenőrzést a Földközi-tengeren tovább fenntartjuk. A francia flotta tekintélyes része nem került át német kézre. Eljárásunkat a parlament, a nemzet, az Egyesült Államok, a világ és a történelem közvéleményének ítélőszéke elé bocsátjuk.

— Ami a jövőt illeti — mondotta beszéde végén Churchill, — lehet, hogy megtámadnak bennünket, vagy szigetországunkra is behatolhatnak a németek Irországgal együtt. Megérti ezt minden

Megkezdik működésüket a francia rádió-állomások a meg nem szállott területeken

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenté, hogy a német fegyverszüneti bizottság a mai megbeszélések során megvitatta a francia rádióval kapcsolatos kérdéseket. A német fegyverszüneti bizottság elhatározta, hogy a meg nem szállott területeken engedélyezi a francia kormány számára a rádióadások megkezdését. A leadásokért a francia kormány viseli a teljes felelősséget. Német részről az adásokat nem fogják cenzurálni.

Német torpedóromboló elsülyesztette az „Illustried“ legmodernebb angol repülőgép-anyahajót

Repülőtémadás Aldershot, Reading és New-Stahl ellen. — Sok polgári áldozatot követelt Hamburg bombázása

Berlin. (Rador.) A vezéri főhadiszállás jelenté: Egy tengeralattjáró, amelyet ENDRESSI főhadnagy vezetett, megtorpedózta az „ILLUSTRIED“ nevű legmodernebb angol repülőgép-anyahajót. A német repülő Angliában az északi és nyugati részen parti erőket, repülőtereket és hadiüzemeket bombáztak. Főként Aldershot, Reading és New-Stahl vidékén okoztunk nagy károkat. Egy nagy pözöst nehéz bombatalálat ért. Az angolok az északra fele több támadást intéztek Észak- és Nyugat-Németországban és a polgári lakosság közül sok áldozatot

angol és ir alattvaló, minden szövetségesünk, minden jóakarónk, az óceán mindkét partján és bizonytalanságot fog nekünk e harcban, szüntegy gyarmataink is. Az ellenség partraszállását megakadályozzuk, légi erők fökélletes, a német flotta gyenge és az angol szárazföldi hadsereg elszánt. Nem tűrjük a defetizmust sorajnkban és küzdünk az „ötödik hadosztály“ ellen. Minden olyan áhírel, mely Németországgal való békekészségünkre vonatkozna: azt feleljük: nem! Nem, uraim, ezt a háborút tovább folytatjuk, minden rendelkezésünkre álló eszközzel, míg minden jogot vissza nem helyezünk régi, megillető helyére, aminek megvédere váljaloztunk.

Berlini cáfolat az állítólagos német békejavaslatokról

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint a londoni City bizonyos körei hivatalos német békejavaslatról szóló híreket terjesztenek. Ezeknek a híreszteléseknek az a céljuk, hogy a nyomott angol közvélemény lelkületét erősítsék. Az United Press Londonból, egyik külföldi nagykövetre való hivatkozással, azt jelenté, hogy a német külügyminiszterium békejavaslatot nyújtott át egy angol személyiségnek. Azzal is igyekszik a lap valószínűvé tenni a hírt, hogy leközli ennek az állítólagos békejavaslatnak a tartalmát. Jól értesült német részről megállapítják, hogy ezek a híresztelések teljesen valótlanok, amelyekkel meg akarják támasztani az angol népet a jelenlegi reménytelen helyzetében.

szedtek, Hamburg—Barberg mellett 11 gyermek, 3 nő és 1 férfi halt meg, 17 nő és 9 gyermek sebesült meg. Más angol repülőgépek Belgium és Hollandia felett dobtak le bombákat, anélkül, hogy károkat okoztak volna. Lelőttünk 6 ellenséges repülőgépet, 4 saját repülőgépünk hiányzik.

NEWYORK. A Newyork Times Stockholmból egy értesül, hogy az ottani német körök szerint az általa nos támadás Anglia ellen Julius 9-én indult meg. Bergen és Stavanger kikötőjében állnak utrakészen a német csapatok.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án, megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A leuü rendelet értelmében az apróhirdetéseket a következőre utazendő

ALKALMAZÁST KERES

Mérlegképes könyvelő, háromnyelvű levezető, elhelyezkedés keres. félnapra is, vagy helyettesítésre. Cim a kiadóban. 3109

Vas- és fűszerkereskedőségét alkalmazást keres. Mátyási Stefan. Ineu 577. 3081

ALKALMAZÁST NYER

Ülőfűző mindenest felveszek. Str. Horia 1. I. em., 13. 3102

Molnárt keresek azonnali belépésre. Bisztriczky-malom, Ghioroc. 3099

Tisztességes, fiatal szobalányt könyvelővel július 15-re felvesz dr. Sugar Jenő. Str. Horia 5. I. em. 3108

LAKÁS

Keresek a központban kétszobás, fürdőszobás, tiszta, egészséges, földszintes, uccai lakást. Ajánlatokat „Azonnalra“ jellegre a kiadóba kérek. 3107

Ujonnán renovált, tiszta, kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás kiadó. Str. Seminarului 1. 3101

Kétszobás, modern, magasföldszinti lakás, előfürdőszoba és minden melékkelhelyiséggel kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 3064

Negyszobás

modern lakás azonnalra is kiadó. Ec. TEODORIU 3. 3100

VÉTEL-ELADÁS

Használt gépszil. 6-7 centiméter szélességben eladó. Piata Luptei 8. a ház tulajdonosnál. 3098

Fajtszta daxlikölykök olcsón eladók. Érdeklődők adják le címüket a kiadóba. 3097

Alig használt, modern sportkocsi eladó. Érdeklődni 2-7-ig. Str. Badea Cárta 14. 3087

Puha ólmot veszünk. Cim a kiadóban.

Tőkebefektetésre alkalmas bérházak:

Egy 11 lakásos ház, 2 üzlettel. évi 84 ezer lei hozammal. 920.000 lei. 3x2 és 2x1 szobás, kitűnő karban levő ház 530.000 lei. 3x1 szobás, gazdálkodásra nagyon alkalmas, 367 négyszögöl telekkel. 280.000 lei.

Boros ügynökség,

Str. Bratianu 21. Iparos bankkal szemben

KÜLÖNFÉLEK

Him foxterrier, drótszőrű. „Moky“ névre hallgat, elveszett. Megtaláló utalom ellenében adja át a házmesterek. Str. Alexandri 4.

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden ártószózatban. KÖLCSONOK elsőhelyi betáblázása. HATSCHER ingatlanforgalmiroda. Arad Bul. Carol 46 (Lakás agyanott) Telefon: 26-95. 1545

Butort, szőnyeget, írógépet, kasszát, ezüsttárgyakat antik ékszert veszek állandóan a legmagasabb árrban. Keresek megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbítok. elölget nyujunk. Tempo. Fischer Eliz-Balota. 2977

20 kat. holdas

legprimább tanyásbirtok, 2 szobás lakás, 10 jóságra istálló, sertés ól, kőtárka, kocsi in. 2 holdas gyümölcsös a bejáróval 3 kilométerre a kertest uton. alkalmas áron, 1.300.000 leiert eladó. — Megbizott:

Kiss Lajos „Uranul“ ingatlanirodája és lakása, Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.